

Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Кафедра професійної освіти та технологій
сільськогосподарського виробництва

Самусь Т. В., Опанасенко В. П., Ковальчук В. І., Вовк Б. І.,
Маринченко Є. О., Авраменко Є. В., Шилко С. О.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ

спеціальності 015.37 Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської
продукції та харчові технології)

Глухів -2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Укладачі:

Самусь Т. В., Опанасенко В. П., Ковальчук В. І., Вовк Б. І.,
Маринченко С. О., Авраменко Є. В., Шилко С. О.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ
спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво,
переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Навчально-методичний посібник

УДК 378.147.091.33-027.22:377]:63

НЗ1

Друкується згідно з рішенням ученої ради Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (протокол № 2 від 04 жовтня 2023 р.)

Рецензенти:

Романова Г. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор, заступник директора з наукової роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки ім. В. О. Сухомлинського:

Бурчак С. О. – доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету технологічної і професійної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Укладачі:

Самусь Т. В., канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва.

Опанасенко В. П., канд. пед. наук, доцент кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва.

Ковальчук В. І., доктор. пед. наук, професор кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва.

Вовк Б. І., канд. пед. наук, доцент кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва.

Маринченко Є. О., доктор філософії, ст. викладач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва.

Авраменко Є. В., голова циклової комісії агроінженерних дисциплін, ВСП ГАФК СНАУ, викладач вищої категорії.

Шилко С. О., завідувач відділенням професійної освіти ВСП ППК ГНПУ ім. О. Довженка, викладач вищої категорії.

НЗ1

Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) : навч.-метод. посіб. / укладачі : Самусь Т. В., Опанасенко В. П., Ковальчук В. І., Вовк Б. І., Маринченко Є. О., Авраменко Є. В. Шилко С. О. Глухів, 2023. 119 с.

У навчально-методичному посібнику представлено наскрізну програму навчальних практик здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). У програмі розкрито зміст та організацію виробничого навчання, навчально-педагогічної (безвідривної), технологічної, навчально-залікової (на робочому місці майстра виробничого навчання) та навчально-залікової (на робочому місці педагога професійного навчання) практик.

Посібник адресовано здобувачам вищої освіти, педагогічним працівникам закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, керівникам від баз практик.

УДК 378.147.091.33-027.22:377]:63

Зміст

Вступ.....	5
1. Загальні положення.....	7
2. Зміст практик.....	19
2.1. Навчальна практика «Виробниче навчання».....	19
2.2. Навчальна практика «Навчально-педагогічна (безвідривна)».....	20
2.3. Навчальна практика «Технологічна практика».....	22
2.4. Педагогічна практика «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)».....	23
2.5. Педагогічна практика «Навчально-залікова (на робочому місці педагога професійного навчання)».....	26
3. Вимоги до баз практик.....	29
4. Підведення підсумків практик.....	30
5. Список рекомендованих джерел.....	33
Додатки.....	39

ВСТУП

Наскрізна програма практики розроблена згідно Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (спеціалізація: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)) Глухівського НПУ ім. О. Довженка, навчального плану підготовки бакалавра спеціальності 015 Професійна освіта (спеціалізація: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)), Положення про організацію, проведення практичної підготовки здобувачів освіти у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка.

В умовах сьогодення компетентнісний підхід є стрижневою конструктивною ідеєю реформування системи освіти в Україні. Рівень підготовки компетентного випускника педагогічного вишу – це головний результат його навчання, це показник якості вищої освіти.

Фахова компетентність майстра виробничого навчання, педагога професійного навчання становить інтегративну систему, що охоплює знання дисциплін професійної підготовки, їхні здібності, особистісні якості, готовність реалізовувати ці здібності в професійній педагогічній діяльності.

Суттєву роль у формуванні фахової компетентності в період навчання в закладах вищої освіти відіграють практики, адже систематичне самовдосконалення на основі тісного поєднання теорії з практикою – основна умова набуття професійної компетентності майбутніми освітянами.

Таким чином, метою практичної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є закріплення теоретичних знань, отриманих ними під час навчання, а також набуття й удосконалення компетентностей, визначених освітньою програмою. Завданням практичної підготовки є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі специфікою майбутнього фаху, набуття первинних професійних умінь і навичок, формування фахових компетентностей.

Під час проходження практик у майбутніх майстрів виробничого навчання, педагогів професійного навчання формується здатність до планування та проєктування технологічних процесів, організаційних форм навчання і виховання, до міжособистісного спілкування, здійснення науководослідної роботи; засвоюються сучасні методи, форми організації й технічні засоби в галузі виробництва та переробки сільськогосподарської продукції; удосконалюється володіння технологіями організації освітнього процесу.

Проходження практик є обов'язковою складовою освітнього процесу і передбачене у структурі навчального плану підготовки педагогів

професійного навчання. Практична підготовка здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня включає в себе наступні види практик: «Виробниче навчання», «Навчально-педагогічна (безвідривна)», «Технологічна практика», «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)», «Навчально-залікова (на робочому місці педагога професійного навчання).

Під час виробничого навчання у здобувачів вищої освіти формуються професійні компетентності з технічного обслуговування і ремонту систем, деталей, вузлів, механізмів та агрегатів тракторів, автомобілів та сільськогосподарських машин.

У процесі виконання завдань навчально-педагогічної (безвідривної) практики здобувачі освіти ознайомлюються із сучасним станом організації освітнього процесу у професійних (професійно-технічних), фахових передвищих закладах освіти, оволодівають навичками педагогічного спілкування, проведення індивідуальної роботи зі здобувачами освіти, планування своєї педагогічної діяльності.

Упродовж технологічної практики майбутні фахівці вивчають виробничо-господарську діяльність і структуру управління підприємствами та їх підрозділами, ознайомлюються з технологічними процесами виробництва і переробки сільськогосподарської продукції, набувають практичних навичок з експлуатації, ремонту та обслуговування сільськогосподарської техніки, машин та агрегатів.

Під час проходження навчально-залікових практик відбувається професійна адаптація майбутніх освітян у професійно визначених середовищах закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, де вони оволодівають сучасними методами і формами організації та здійснення освітнього процесу.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Наскрізна програма практики – це основний нормативний та навчально-методичний документ, що визначає концептуальні засади практичної підготовки фахівця відповідно до освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр», «Доктор філософії», що згідно з навчальним планом регламентує послідовність, тривалість різних видів практики, визначає мету, завдання та місце кожного виду практики у структурно-логічній схемі підготовки фахівця, визначає перелік компетентностей (галузевих, базових, специфічних), що формуються наскрізною системою практик у професійній підготовці майбутнього спеціаліста.

Практика здобувачів освіти університету проводиться на базах, що відповідають меті, завданням, змісту практики, а також забезпечують виконання освітніх програм.

Об'єктами (базами) практик є заклади професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, навчальні, навчально-виробничі майстерні та професійно спрямовані лабораторії університету, виробничі підприємства (агрофірми, фермерські господарства, переробні підприємства всіх форм власності) з якими Глухівський НПУ ім. О. Довженка завчасно укладає договори на їх проведення за формою визначеного зразка. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики або до п'яти років.

Кожний вид практики включає в себе:

1. Підготовку наказу про проходження студентами практики (відповідальний – керівник практики від факультету).

2. Організацію настановної конференції (ознайомлення студентів із завданнями відповідної практики, термінами проходження практики, розподіл студентів-практикантів закладами освіти й підприємствами, призначення методистів за фахом, групових керівників та консультантів відповідно до завдань робочої програми практики, звітністю студентів і критеріями оцінювання практики).

3. Контроль за відвідуванням студентами практики та виконанням відповідних завдань, що покладається на керівника практики від факультету, групового керівника, методиста за фахом.

4. Підсумкову конференцію, на якій відбувається захист звітів та оцінювання проходження практики.

Навчальним планом підготовки здобувачів освіти за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 015 Професійна освіта (спеціалізація: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види, назви і тривалість практики студентів за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
1.	Виробниче навчання	3,4,5	12	360
2.	Навчально-педагогічна (безвідривна)	4	3	90
3.	Технологічна практика	6	4	120
4.	Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)	7	5	150
5.	Навчально-залікова (на робочому місці педагога професійного навчання)	8	6	180

1.1. Навчальна практика «Виробниче навчання»

Метою виробничого навчання є формування професійної компетентності у здобувачів вищої освіти у процесі вивчення слюсарної справи, під час оцінки технічного стану деталей, вузлів, систем, механізмів та агрегатів автомобілів, тракторів та сільськогосподарської техніки.

Основними завданнями виробничого навчання є:

- формування професійних умінь і навичок виконання демонтажно-монтажних робіт, розбирально-складальних і регулювальних робіт механізмів, систем двигуна, агрегатів трансмісії та ходової частини, систем керування, робіт по поточному ремонту кузовів і кабін;
- формування професійних умінь роботи з обладнанням, пристосуванням із дотриманням правил безпеки праці на авторемонтних та автотранспортних підприємствах, станціях технічного обслуговування та ремонту автомобілів та сільськогосподарської техніки;
- формування професійних умінь та навичок застосування контрольно-вимірювального інструменту і приладів для виявлення ознак спрацювання та пошкодження деталей;
- формування умінь визначати причини спрацювання і пошкодження деталей механізмів, систем, вузлів та агрегатів, елементів кузовів і кабін автомобілів, тракторів та сільськогосподарської техніки;
- оволодіння умінями слюсарної справи під час технічного обслуговування і ремонту автомобілів, тракторів та сільськогосподарської техніки.

Базами проходження практики є: навчальні, навчально-виробничі майстерні, пост технічного обслуговування тракторів та автомобілів, інші допоміжні об'єкти Університету.

Проходження виробничого навчання сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахових компетентностей:

ФК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

ФК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

Програмних результатів навчання:

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

1.2. Навчальна практика «Навчально-педагогічна (безвідривна)»

Метою навчальної практики «Навчально-педагогічна (безвідривна)» є формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання шляхом практичного пізнання закономірностей педагогічної діяльності та оволодіння способами її організації, виховання потреби систематично поповнювати знання і творчо застосовувати їх у своїй практичній діяльності.

Для проходження практики визначається один вільний від аудиторних занять день на тиждень.

Основними завданнями навчально-педагогічної (безвідривної) практики є:

- ознайомлення із сучасним станом організації освітнього процесу у професійних (професійно-технічних), фахових передвищих закладах освіти;
- оволодіння навичками педагогічного спілкування (за проявом активності здобувачів освіти, характером міжособистісних стосунків у групі, діяльності майстра виробничого навчання, класного керівника, викладача, вихователя в гуртожитку та інших педагогічних працівників);
- розвиток вмінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз своєї педагогічної діяльності;
- формування вмінь використовувати на практиці методи науково-педагогічних досліджень (теоретичні та емпіричні), нетрадиційні методики вивчення учнів, що сприятиме формуванню творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
- формування вмінь проводити індивідуальну роботу зі здобувачами освіти, планувати свою педагогічну діяльність;
- ознайомлення з різними формами та методами виховної роботи;
- поповнення «педагогічної скарбнички» матеріалами, що допоможуть у підготовці і проведенні уроків, виховних заходів.

Базами проходження практики є: заклади професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, що мають необхідну навчально-матеріальну і методичну базу та кваліфіковані педагогічні кадри.

Проходження навчально-педагогічної (безвідривної) практики сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Фахових компетентностей:

ФК 4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

Програмних результатів навчання:

ПРН 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях сфери аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 03. Аналізувати суспільно й особистісно-значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук сфери аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

1.3. Навчальна практика «Технологічна практика»

Метою технологічної практики є формування професійних компетентностей здобувачів освіти з технології виробництва і переробки продуктів сільського господарства шляхом вивчення виробничо-господарської діяльності і структури управління підприємств та їх підрозділів, технологічних процесів виробництва і переробки сільськогосподарської продукції, набуття практичних навичок з експлуатації, ремонту та обслуговування сільськогосподарської техніки, машин та агрегатів, закріплення, поглиблення і розширення набутих професійно-теоретичних знань.

Основними завданнями технологічної практики є:

- вивчення структури підприємства (структурного підрозділу);
- вивчення системи управління підприємством та його структурними підрозділами;
- вивчення напрямів діяльності підприємства (структурного підрозділу);
- дослідження матеріально-технічного забезпечення підприємства (структурного підрозділу);
- ознайомлення із виробничими і технологічними процесами, їх

організацією, плануванням і структурою;

- удосконалення і закріплення умінь і навичок із експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільної та сільськогосподарської техніки, машин та агрегатів;

- поглиблення знань з освітніх компонентів циклів професійної та практичної підготовки.

Базами проходження практики є підприємства сільськогосподарського виробництва, фермерські господарства, станції обслуговування автомобілів, тракторів, с.-г. машин тощо.

Проходження технологічної практики сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

Фахових компетентностей:

ФК 7. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі сільського господарського виробництва відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

ФК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

ФК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

ФК 12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в сфері аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ФК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

Програмних результатів навчання:

ПРН 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях сфери аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися

спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

1.4. Педагогічна практика «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)»

Метою навчально-залікової практики на робочому місці майстра виробничого навчання є формування загальних та фахових компетентностей шляхом оволодіння сучасними технологіями організації та здійснення освітнього процесу на посаді майстра виробничого навчання в закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Основними завданнями навчально-залікової практики на робочому місці майстра виробничого навчання є:

- поглиблення знань щодо системи організації освітнього процесу в умовах закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти;
- формування комунікативної культури в педагогічному колективі;
- набуття досвіду застосування професійно-теоретичних знань в умовах освітнього середовища;
- формування вмінь та навичок проведення уроків виробничого навчання;
- набуття досвіду використання цифрових технологій;
- формування здатностей організації та проведення виховних заходів;
- формування умінь індивідуальної роботи зі здобувачами освіти;
- набуття досвіду написання психолого-педагогічної характеристики на особистість учня;
- здійснення аналізу і узагальнення передового педагогічного досвіду майстрів виробничого навчання;
- набуття особистого педагогічного досвіду.

Базами проходження практики є заклади професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Проходження навчально-залікової практики на робочому місці майстра виробничого навчання сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК 2. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

ФК 3. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

ФК 4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК 5. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

ФК 6. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

ФК 7. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі сільськогосподарського виробництва відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

ФК 9. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

ФК 13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

Програмних результатів навчання:

ПРН 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.

ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПРН 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПРН 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПРН 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

ПРН 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

1.5. Педагогічна практика «Навчально-залікова (на робочому місці педагога професійного навчання)»

Метою навчально-залікової практики на робочому місці педагога професійного навчання є формування загальних та фахових компетентностей шляхом оволодіння сучасними технологіями організації та здійснення освітнього процесу на посаді педагога професійного навчання в закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Основними завданнями навчально-залікової практики на робочому місці педагога професійного навчання є:

- комплексне вивчення системи освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, де здійснюється підготовка фахівців сільськогосподарського виробництва;
- поглиблення знань щодо системи організації освітнього процесу на робочому місці педагога професійного навчання в умовах закладу професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти;
- набуття досвіду застосування теоретичних знань на робочому місці педагога професійного навчання в умовах професійного освітнього середовища;
- ознайомлення з передовим педагогічним досвідом колективу бази практики;
- формування комунікативної компетентності;
- удосконалення вмінь організації та проведення занять професійно-теоретичної підготовки;
- набуття досвіду використання електронних сервісів дистанційного навчання;
- удосконалення вмінь організації та проведення виховних заходів;
- набуття досвіду організації та проведення виховної роботи в процесі виконання обов'язків класного керівника (куратора);
- формування умінь індивідуальної роботи з учнями/студентами;
- набуття досвіду складання психолого-педагогічної характеристики на колектив групи;
- набуття особистого педагогічного досвіду.

Базами проходження практики є заклади професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Проходження навчально-залікової практики на робочому місці педагога професійного навчання сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК 2. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

ФК 4. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

ФК 5. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

ФК 6. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.

ФК 7. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі сільського господарського виробництва відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

ФК 9. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

ФК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

ФК 13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

ФК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

ФК 15. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології».

Програмних результатів навчання:

ПРН 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в

установах, на виробництвах, організаціях сфери аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 03. Аналізувати суспільно й особистісно-значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПРН 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПРН 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі аграрного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції.

ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПРН 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

ПРН 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

2. ЗМІСТ ПРАКТИК

2.1. Навчальна практика «Виробниче навчання»

Об'єктом практики є виробнича діяльність майстра виробничого навчання у закладах П(ПТ)О, ФПО.

Предметом практики є базові технологічні процеси на виробництві, правила експлуатації та обслуговування вимірювальних приладів іншого устаткування, методики застосування діагностичного обладнання, оволодіння елементами слюсарної справи під час технічного обслуговування і ремонту тракторів та автомобілів.

Змістовий модуль 1. Слюсарні роботи під час технічного обслуговування і ремонту машин та с.-г. техніки

1.1. Вступне заняття. Безпека праці, пожежна безпека в навчальних майстернях.

1.2. Розмітка контурів ремонтних деталей з відліком розмірів від кромки заготовлі та від осевих ліній.

1.3. Площинне рубання зубилом і крейцмейселем різноманітних деталей під час технічного обслуговування і ремонту машин та с.-г. техніки. Рубання шару металу.

1.4. Виправлення осей, валів і рам машин та с.-г. техніки. Виправлення деталей у холодному стані. Стабілізація сталевих деталей після холодного виправлення. Рихтування загартованих деталей с.-г. техніки. Контроль якості правки.

1.5. Різання спрацьованого металу ручним інструментом та механічним способом під час відновлення деталей машин та с.-г. техніки.

1.6. Обпилювання плоских і криволінійних поверхонь спрацьованих, обрізаних деталей під час технічного обслуговування і ремонту машин та с.-г. техніки. Контроль якості обпилювання.

1.7. Відновлення кріплення деталей свердлінням під час технічного обслуговування і ремонту машин та с.-г. техніки. Зенкування і розвертання отвору в чавунних і сталевих виробках. Зенкування отвору під головки болтів, шурупів і заклепки.

1.8. Відновлення різьбових з'єднань під час технічного обслуговування і ремонту машин та с.-г. техніки. Виконання різьб різноманітних профілів. Нарізування різьб вручну та на верстаті. Перевірка якості різьб.

1.9. Розмітка швів для виконання клепок деталей. З'єднання деталей заклепками з напівкруглими і потайними головками. Зняття та заміна дефектних заклепок.

1.10. Підготовка поверхні деталей під час не роз'ємних з'єднань. З'єднання деталей високопродуктивним дуговим зварюванням нахиленим електродом.

1.11. Технологія зварювання полімерних труб муфтами.

1.12. Відновлення лакофарбових покриттів автомобілів. Підготовка поверхонь до фарбування. Способи фарбування автомобілів. Лакофарбові матеріали. Сушіння лакофарбових покриттів.

Змістовий модуль 2. Система технічного обслуговування і ремонту машин та с.-г.

2.1. Технічне обслуговування і ремонт системи двигуна автомобілів та с.-г.

2.2. Технічне обслуговування та ремонт трансмісія с.-г. техніки.

2.3. Технічне обслуговування та ремонт ходової частини.

2.4. Технічне обслуговування та ремонт рульового керування та гальмівної системи.

2.5. Технічне обслуговування та ремонт обслуговування кузова. Забезпечення захисту машин від корозії під час експлуатації.

2.6. Технічне обслуговування та ремонт системи мащення і охолодження двигуна.

2.7. Технічне обслуговування та ремонт система живлення двигунів.

2.8. Технічне обслуговування та ремонт електрообладнання.

2.9. Технічне обслуговування та ремонт зчеплення та коробки передач.

2.10. Технічне обслуговування колісного трактора.

2.11. Технічне обслуговування гусеничного трактора.

Змістовій модуль 3. Підготовка до зберігання сільськогосподарської техніки та знімання її із зберігання

3.1. Вибір місця для зберігання техніки. Виконання роботи з підготовки техніки до зберігання.

3.2. Виконання роботи із знімання сільськогосподарської техніки із зберігання.

3.3. Підготовка трактора до роботи з причепом.

2.2. Навчальна практика «Навчально-педагогічна (Безвідривна)»

Об'єктом практики є організація освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти.

Предметом практики виступають структура ЗП(ПТ) та фахової передвищої освіти, форми та методи організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, проведення навчальної та виховної роботи, особливості професійної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання в межах професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців у закладах П(ПТ)О та ФПО.

Здобувач освіти має ознайомитись зі структурою та особливостями організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти. Під час проходження практики студент повинен:

1. Ознайомитись з планом виховної роботи ЗП(ПТ) та фахової передвищої освіти. Відмітити принципи побудови плану.
2. Виділити фрагмент плану роботи закладу на період практики.
3. Проаналізувати, які форми та методи організації, проведення виховної роботи застосовуються.
4. Визначити як прослідковується наступність у змісті, формах та методах у вихованні здобувачів освіти першого та старших курсів.
5. Ознайомитись із системою учнівського самоврядування (змістом і формами роботи юнацьких організацій закладу).
6. Вивчити основні напрями діяльності та функціональні обов'язки класного керівника.
7. Проаналізувати план роботи класного керівника за напрямками:
 - цілеспрямованість;
 - різноманітність змісту, форм і методів виховної роботи у групі;
 - забезпечення наступності, систематичності, послідовності у вихованні;
 - узгодженість з планом роботи класного керівника (куратора) та закладу освіти;
 - аналіз одного з виховних заходів.
8. Ознайомитись із системою роботи ЗП(ПТ) та фахової передвищої освіти з родинами здобувачів освіти за планом роботи закладу:
 - проаналізувати відповідний розділ плану;
 - з'ясувати, які форми і методи переважають;
 - визначити роль батьківського комітету у виховній роботі;
 - виписати тематику батьківських зборів та інших форм роботи з батьками на рік, взяти участь в організації і проведенні наявних на період практики.
9. Ознайомитись з навчальною та позакласною роботою викладача ЗП(ПТ) та фахової передвищої освіти:
 - опрацювати тематичний план зі спецпредмету, визначити виховні можливості змісту навчального матеріалу;
 - відвідати уроки (урок виробничого навчання, урок зі спецпредметів), простежити, як реалізується мета на уроці, зробити аналіз уроку;
 - вивчити план професійноспрямованої позакласної роботи (гуртки, факультативи, наукові товариства тощо); проаналізувати завдання, визначити напрями, форми;
 - поповнити «педагогічну скарбничку» матеріалами, які в подальшому можуть бути корисними під час проходження навчально-залікових практик (на робочому місці майстра виробничого навчання та на робочому місці педагога професійного навчання), зокрема, виконання обов'язків класного керівника (розробки позакласних виховних заходів, заходів з предмету, застосування ігрових елементів, ігри, загадки, сторінки-цікавинки, цікаві досліді, програми індивідуальної роботи з учнями,

олімпіадні завдання з предмету, предметні екскурсії тощо).

10. Проаналізувати матеріально-технічну базу місця практики.

11. Вивчити роль стейкхолдерів в організації освітнього процесу.

В умовах надзвичайних ситуацій виконання поставлених перед здобувачами завдань забезпечується за допомогою використання можливостей Internet-зв'язку, онлайн-ресурсів та електронних сервісів організації дистанційного навчання.

До захисту практики студенти повинні подати таку документацію:

1. Індивідуальний план роботи, в якому відображені всі види робіт під час практики (навчально-виховна, методична, дослідницька та ін.) (Додаток А. 1).

2. Щоденник психолого-педагогічних спостережень, в якому студент записує необхідну обґрунтовану інформацію, аналіз проведених та відвіданих виховних заходів, результати дослідницької роботи, аналіз власної педагогічної діяльності (Додаток А. 2).

3. Звіт про практику, в якому відображені умови проходження практики, практичні вміння і навички, набуті у ході практики, проблеми і труднощі, що виникли під час практики, пропозиції щодо організації практики (Додаток А. 3).

4. Аналіз відвіданого заняття, викладача чи студента-практиканта (Додаток А. 4).

5. Аналіз виховного заходу зі спецпредмета (Додаток А. 5).

6. Матеріали «педагогічної скарбнички», оформлені в окремій теці за рубриками:

- «Це цікаво».
- «Кросворди».
- «Для роботи з обдарованою молоддю».
- «Вікторини».
- «Олімпіадні завдання» тощо.

2.3. Навчальна практика «Технологічна практика»

Об'єктом практики є виробнича діяльність слюсарів з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування або слюсарів з ремонту колісних транспортних засобів аграрних підприємств, станцій технічного обслуговування тракторів та автомобілів.

Предметом практики є технології організації виробництва, управління і планування діяльності підприємств аграрного профілю, станцій технічного обслуговування тракторів та автомобілів.

Здобувачі освіти зобов'язані до початку практики одержати від керівника консультації щодо оформлення всіх необхідних документів, своєчасно прибути на базу практики, у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики відповідно до вказівок їхніх керівників,

вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, нести відповідальність за виконану роботу, своєчасно захистити практику.

Під час проходження практики здобувачі освіти повинні:

- вивчати структуру підприємства (структурного підрозділу);
- вивчати системи управління підприємством та його структурними підрозділами;
- брати участь у виконанні виробничих процесів та операцій;
- вивчати й виконувати правила охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії й пожежної безпеки, дотримуватися трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку організації; нести відповідальність за виконану роботу та її результати нарівні зі штатними працівниками; приймати участь у громадському житті організації;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- самостійно виконувати роботи з обслуговування та ремонту автомобільної та сільськогосподарської техніки, машин та агрегатів;
- вести щоденник практики, виконувати програму практики і завдання групового керівника;
- вести фотофіксацію (відеофіксацію) робочих моментів практики;
- оформити звіт з практики;
- виконати індивідуальне завдання;
- у встановлений термін оформити, скласти і захистити звіт про виконання завдань практики.

До захисту практики студенти повинні подати таку документацію:

1. Щоденник практики (Додаток Б. 1).
2. Звіт про проходження практики з титульною сторінкою (Додаток Б. 2).
3. Індивідуальне завдання.
4. Фото-, та відеоматеріали з фіксацією робочих моментів практики (у вигляді мультимедійної презентації, слайд-шоу тощо).

По закінченні практики керівник від підприємства в щоденнику практики пише відгук про роботу студента, який підтверджує власним підписом. Щоденник додається до звіту практики.

Звіт з практики повинен охоплювати всі питання відповідно до змісту практики.

2.4. Педагогічна практика «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)»

Об'єктом практики є освітня діяльність майстра виробничого навчання у закладах П(ПТ)О, ФПО.

Предметом практики виступають закономірності, технології, методи, прийоми та засоби професійної діяльності майстрів виробничого

навчання в межах професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців у закладах П(ПТ)О та ФПО.

Зміст навчально-залікової практики охоплює: ознайомлення із закладом, його структурою, організацією освітнього процесу, педагогічним колективом, кабінетами, майстернями, переліком професій, з яких здійснюється професійна підготовка; знайомство із закріпленою групою; відвідування уроків викладачів загальноосвітніх та спеціальних предметів, або їх онлайн-курсів дистанційного навчання та здійснення їх аналізу; відвідування уроків майстрів виробничого навчання; підготовка до проведення уроків виробничого навчання; участь у методичній роботі закладу; проведення виховної роботи в групі в навчальний та позанавчальний час; психолого-педагогічний аналіз особистості учня закріпленої групи й складання на нього психолого-педагогічної характеристики.

Під час проходження практики «Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)» студенти виконують завдання, які представлені наступними змістовними модулями:

Змістовний модуль 1 «Організаційна робота»

Ознайомлення із закладом з питань організації освітнього процесу:

- бесіда з адміністрацією, майстрами виробничого навчання, класними керівниками;
- аналіз документації (планів роботи закладу, планів виховної роботи з групою, планів виробничого навчання груп, переліку навчально-виробничих робіт тощо);
- ознайомлення з матеріальною базою (кабінетами, майстернями, лабораторіями та їх устаткуванням);
- ознайомлення з особовими справами учнів;
- ознайомлення з творчими роботами учнів;
- проведення бесід з учнями, педагогами і батьками;
- ознайомлення з розкладом навчальних занять у групі та його аналіз;
- написання психолого-педагогічної характеристики особистості учня.

Змістовний модуль 2 «Навчальна робота»

Здійснення навчальної роботи з циклу професійно-практичної підготовки:

- розробка планів-конспектів занять з виробничого навчання (5 уроків виробничого навчання для студентів денної, 3 уроки для студентів заочної форм навчання);
- добір та виготовлення дидактичних матеріалів, наочних посібників, (у тому числі і за допомогою електронних сервісів дистанційного навчання), підготовка та проведення занять з виробничого навчання;
- спостереження та аналіз уроків майстрів виробничого навчання;
- індивідуальна робота з окремими учнями з практичної підготовки.

Змістовний модуль 3 «Виховна робота»

Здійснення позакласної виховної роботи передбачає:

- участь у виховній роботі зі здобувачами освіти та планування виховної роботи на період практики;
- підготовка та проведення різноманітних видів і форм виховної роботи з фізичного, трудового, економічного, екологічного, естетичного, патріотичного, правового, морального виховання з позиції комплексного підходу до виховання особистості відповідно до плану роботи навчального закладу;
- відвідування та аналіз позакласних заходів.

Змістовний модуль 4 «Методична робота»

Завдання з методичної роботи передбачають:

- ознайомлення з планом роботи методоб'єднань викладачів та майстрів виробничого навчання;
- участь у семінарах, що проводяться у період практики;
- аналіз власної педагогічної діяльності.

В умовах надзвичайних ситуацій виконання поставлених перед здобувачами завдань забезпечується за допомогою використання можливостей Internet-зв'язку, онлайн-ресурсів та електронних сервісів організації дистанційного навчання.

До захисту практики студенти повинні у триденний термін після її завершення подати таку документацію:

груповому керівнику:

1. Індивідуальний план роботи студента на період практики (навчально-методична робота, виховна робота, вивчення учнівського колективу, психологічні спостереження) (Додаток В. 2).
2. План-конспект виховного заходу (враховуються творчий підхід, оригінальність, новизна) з оцінкою та підписом класного керівника (Додаток В. 3).
3. Звіт про роботу, проведену за період практики, аналіз педагогічної діяльності, зауваження щодо організації практики, її змісту, пропозиції щодо покращення її організації (Додаток В. 4).
4. Щоденник психолого-педагогічних спостережень (за перший тиждень практики) (Додаток В. 1).
5. Наочність: фото-, відеоматеріали із фіксацією основних (ключових) моментів проходження практики.

Під час захисту практики доцільно представити наочність – дидактичні засоби, вироби учнів тощо.

методисту кафедри:

1. П'ять (три) планів-конспектів уроків з виробничого навчання з підписами майстра виробничого навчання і рекомендованими оцінками (Додаток В. 5).

До планів-конспектів додається навчально-методичне забезпечення:

- а) інструкційні картки;

б) перелік навчально-виробничих робіт (на період практики);
в) перелік змісту практичних робіт (на період уроку виробничого навчання) тощо.

2. План-конспект позакласного (виховного) заходу професійного спрямування.

3. Звіт про виконання індивідуального завдання.

консультанту з психології:

Психолого-педагогічну характеристику особистості учня (Додаток В. 8).

2.5. Педагогічна практика «Навчально-залікова (на робочому місці педагога професійного навчання)»

Об'єктом практики є освітня діяльність педагога професійного навчання у закладах П(ПТ)О, ФПО.

Предметом практики виступають закономірності, технології, методи, прийоми та засоби професійної діяльності педагогів професійного навчання в межах професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців у закладах П(ПТ)О та ФПО.

Перед початком педагогічної практики проводиться настановна конференція, в роботі якої беруть участь представники професорсько-викладацького складу кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва, консультант з психології та співробітники відділу практик.

Упродовж першого тижня практикант має скласти індивідуальний план роботи на період практики, графік проведення залікових занять і виховних заходів, обрати технології та програмне забезпечення для дистанційного навчання (за умов надзвичайної ситуації).

Для цього практиканти ознайомлюються з організацією навчально-виховної роботи в закладі освіти, що є базою практики, зокрема в закріпленій групі, спрямовуючи увагу на вивчення її контингенту:

- проводять бесіди з адміністрацією закладу освіти, педагогами професійного навчання, класними керівниками, учнями/студентами, вихователями та батьками;

- аналізують плани роботи закладу освіти, план роботи класного керівника, календарно-тематичний план предметів (дисциплін) професійно-теоретичної підготовки майбутніх фахівців сільськогосподарського виробництва;

- ознайомлюються з педагогічним досвідом роботи педагогів професійного навчання;

- вивчають матеріально-технічне та методичне забезпечення предметів (дисциплін) професійно-теоретичної підготовки;

- аналізують рівні навчальних досягнень учнів/студентів;

- вивчають особові справи учнів/студентів закріпленої групи;

– відвідують заняття та позакласні виховні заходи в закріпленій групі та ведуть спостереження за учнями/студентами під час занять.

Упродовж наступних тижнів практики студенти–практиканти проводять пробні та залікові заняття професійно-теоретичної підготовки, беруть участь в організації позаурочної діяльності з учнями/студентами згідно з планом роботи класного керівника (куратора).

За період педпрактики студенти мають виконати такі види робіт (за умови надзвичайної ситуації всі види робіт виконуються у дистанційному форматі):

Змістовий модуль 1. Навчальна робота:

- відвідування занять;
- аналіз і ведення протокольних записів занять, що проводять педагоги професійного навчання та студенти-практиканти;
- проведення не менше трьох занять на тиждень;
- проведення за період практики не менше п'яти залікових занять різних типів із предметів (дисциплін) професійно-теоретичної підготовки;
- допомога педагогам професійного навчання у виготовленні дидактичних матеріалів.

Змістовий модуль 2. Виховна робота:

- участь у виховній роботі з учнями/студентами групи та планування виховної роботи на період практики;
- підготовка та проведення різноманітних видів і форм виховної роботи з учнями/студентами з фізичного, трудового, економічного, екологічного, естетичного, патріотичного, правового, морального виховання з позиції комплексного підходу до виховання особистості відповідно до плану роботи закладу освіти;
- відвідування та аналіз позакласних заходів;
- підготовка та проведення залікового виховного заходу;
- підготовка та проведення залікового професійно орієнтованого виховного заходу.

Змістовий модуль 3. Методична та науково-дослідна робота:

- ознайомлення з планом методичної роботи педагогів професійного навчання, методоб'єднань (циклових) комісій, участь у їх роботі;
- робота з методичною літературою;
- вивчення педагогічного досвіду педагогів професійного навчання, класних керівників;
- проведення психолого-педагогічних досліджень колективу групи;
- аналіз власної педагогічної діяльності;
- підготовка звітної документації з педпрактики.

По закінченню педагогічної практики в триденний термін студент-практикант повинен подати таку документацію:

груповому керівникові:

1. Індивідуальний план роботи за період педагогічної практики (Додаток Г. 1).
2. План-конспект виховного заходу з оцінкою методиста (Додаток Г. 3).
3. Звіт про роботу, проведenu за період педагогічної практики (Додаток Г. 6).
4. Щоденник психолого-педагогічних спостережень (складається на 1 тиждень практики) (Додаток Г. 2).
5. Наочність: фото-, відеоматеріали із фіксацією основних (ключових) моментів проходження практики.

методистові:

1. Розгорнуті плани-конспекти п'яти залікових занять з професійно-теоретичної підготовки з повним методичним забезпеченням, не менше одного із яких має бути проведено з використанням інноваційних методів. Під час оцінювання результатів практики враховується середньоарифметична оцінка залікових занять (Додаток Г. 7).
2. Конспект залікового професійно-орієнтованого виховного заходу з наочністю (фотографії, газети, презентації тощо) (Додаток Г. 3).
3. Повний методичний аналіз відвіданого заняття (Додаток Г. 8).

консультанту з психології:

Психолого-педагогічну характеристику колективу групи учнів/студентів. (Додаток Г. 9)

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика здобувачів освіти спеціальності 015 Професійна освіта (спеціалізація: 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)) проводиться на базах, що відповідають меті, завданням, змісту практики, а також забезпечують виконання освітніх програм. Базами для проходження навчальних практик є: заклади професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, навчальні, навчально-виробничі майстерні, інші допоміжні об'єкти Університету, що мають необхідну навчально-матеріальну і методичну базу та кваліфіковані педагогічні кадри.

Базами для проходження технологічної практики є: підприємства (організації, установи) сільськогосподарського виробництва, фермерські господарства, станції обслуговування автомобілів, тракторів, сільськогосподарських машин, незалежно від форми власності та підпорядкування.

Бази практик повинні відповідати таким вимогам:

- наявність у них структур, що відповідають спеціальності, за якою відбувається підготовка фахівців;
- здатність працівників баз практики здійснювати кваліфіковане керівництво практикою здобувачів освіти;
- можливість надавати здобувачам освіти робочі місця на час практики;
- надавати здобувачам освіти право користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- можливість працевлаштування випускників університету;
- спроможність баз практики забезпечити інформаційно-комунікаційне середовище;
- здатність забезпечувати належні умови для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства.

Здобувачі освіти, які навчаються за дуальною формою здобуття освіти поєднують навчання в університеті з навчанням на робочих місцях за спеціальністю, яку здобувають, виконують завдання практики за місцем роботи.

4. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК

Після закінчення педагогічної практики студент-практикант повинен у триденний термін подати на відповідні кафедри звітну документацію, передбачену програмою практики. Підсумки педагогічної практики підбивають у 3 етапи:

Базою практики:

- дається загальна оцінка практики здобувачів освіти, визначаються кращі практиканти, висловлюються пропозиції щодо оптимізації практики, оцінюється робота кожного студента-практиканта;

- підсумовується робота фахівців, що брали участь в організації та проведенні практики, висловлюються побажання щодо спільної роботи з організації та проведення практики в майбутньому.

Усі документи мають бути надруковані на стандартних аркушах паперу формату А4 й представлені на кафедру груповому керівнику в окремій теці з оформленою титульною сторінкою, з дотримання вимог до оформлення ділової документації не пізніше трьох днів після закінчення практики. В умовах надзвичайної ситуації чи воєнного стану, під час організації освітнього процесу в закладах освіти за дистанційною формою, документація повинна бути подана в електронному вигляді на електронну пошту кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва (kafedra_po@ukr.net).

Електронний лист з документами повинні бути підписані за схемою: груповому керівнику – GK_група_ППП студента; методисту – Met_група_ППП студента; консультанту з психології – РРХ_група_ППП студента.

Приклад: груповому керівнику – GK_23Пр(М)_Якименко О.М.; Met_23Пр(М)_Якименко О.М.; консультанту з психології – РРХ_23Пр(М)_Якименко О.М.

Предметний захист відбувається за участю методистів фахових кафедр та консультантів. Перевіряють та оцінюють звітну документацію викладачі, призначені методистами практики наказом ректора по університету.

Завершальним етапом педагогічної практики є підсумкова науково-методична конференція. Підсумкова науково-методична конференція проводиться з метою аналізу і узагальнення результатів практики. Керують нею декан факультету і завідувач практики. Конференція проводиться наступного тижня після підведення підсумків на фаховій кафедрі методистами. У конференції беруть участь усі студенти-практиканти, групові керівники, методисти, консультанти із психології, представники закладів та установ, на базі яких була організована практика. На конференцію можуть бути запрошені здобувачі освіти, які в наступному році будуть проходити таку ж практику.

Під час захисту студент має виступити з коротким самоаналізом щодо виконання всіх видів робіт, передбачених програмою практики, продемонструвати презентацію. В умовах надзвичайних ситуацій захист

практики здійснюється у форматі відеоконференції з використанням відповідного програмного забезпечення.

Результат заліку з практики має бути внесено до заліковоекзаменаційної відомості та індивідуального плану здобувача освіти груповим керівником у день підсумкової конференції і враховано стипендіальною комісією під час визначення розміру стипендії разом з його оцінками підсумкового контролю.

Здобувачу освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надане право на проходження практики повторно за виконання умов, визначених університетом. Студент, який повторно отримає негативну оцінку за практику та оцінки «задовільно» з трьох видів практики, відраховується з університету.

Алгоритм визначення підсумкової оцінки.

Система оцінювання результатів практики є складовою програми практики, що доводиться до відома здобувачів вищої освіти перед початком проходження практики.

Підсумкова оцінка з педагогічної практики визначається на підставі середньозваженого бала, де до уваги береться ваговий коефіцієнт та показник середньоарифметичної оцінки всіх основних видів робіт, які виконує здобувач освіти на практиці (див. табл. 2).

Таблиця 2

Складники рівня навчальних досягнень студентів за видами практик

№ з/п	Вид робіт	Ваговий індекс
Навчально-педагогічна (безвідривна)		
1	Аналіз виховного заходу зі спецпредмету.	0,2
2	Виховний і дидактичний аналіз відвіданого заняття зі спецдисципліни/виробничого навчання.	0,2
3	Матеріали «педагогічної скарбнички».	0,2
4	Зміст та оформлення документації з практики.	0,2
5	Захист практики. Презентація до захисту.	0,2
	Разом	1,0
Технологічна практика		
1.	Оформлення звітної документації (заповнений щоденник та звіт про проходження практики)	0,3
2.	Оцінка керівника від бази практики	0,1
3.	Виконання практичних завдань і дотримання правил ТБ	0,3
4.	Індивідуальне завдання	0,2
5.	Захист практики. Презентація до захисту	0,1
	Разом	1,0
Навчально-залікова (на робочому місці майстра виробничого навчання)		
1	Розроблення планів-конспектів уроків з дидактичним	0,4

	забезпечення. Проведення уроку (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	
2	Розроблення плану-конспекту виховного заходу. Проведення виховного заходу (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,15
3	Розроблення плану-конспекту професійно орієнтованого виховного заходу. Проведення професійно орієнтованого виховного заходу (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,15
4	Написання психолого-педагогічної характеристики особистості учня групи.	0,1
5	Оформлення документації. Захист практики. Презентація до захисту.	0,2
	Разом	1,0
Навчально-залікова (на робочому місці педагога професійного навчання)		
1	Аналіз відвіданого заняття. Розроблення планів-конспектів занять спеціальних предметів (дисциплін) та їх дидактичного забезпечення. Проведення занять (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,4
2	Розроблення плану-конспекту виховного заходу. Проведення виховного заходу (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,2
3	Розроблення плану-конспекту професійно-орієнтованого виховного заходу. Проведення професійно-орієнтованого виховного заходу (в умовах надзвичайних ситуацій - у дистанційному форматі з використанням цифрових технологій).	0,1
4	Написання психолого-педагогічної характеристики колективу учнівської/студентської групи.	0,1
5	Оформлення документації. Захист практики. Презентація до захисту.	0,2
	Разом	1,0

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аксьонов І. В. Практикум по землеробству. Запоріжжя, 2001. 44 с.
2. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закладів. Київ, 2008. 272 с.
3. Vasyl Kovalchuk, Inna Marynchenko, Andii Sherudylo, Bohdan Vovk, Tetiana Samus, Valerii Soroka. Implementation of the learning model based on the results of future vocational teachers' professional training. AD ALTA-Journal of Interdisciplinary Research. Vol. 11, Issue 2, Special Issue XXI. 2021. pp. 214 – 219.
4. Vasyl Kovalchuk, Ivan Prylepa, Oleksandra Chubrei, Inna Marynchenko, Vitalii Opanasenko, Yevhenii Marynchenko. (2022). Development of Emotional Intelligence of Future Teachers of Professional Training. International Journal of Early Childhood Special Education (INT-JECSE), 14(1): 39-51.
5. Вітницька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ, 2006. 384 с.
6. Vitalii Opanasenko, Tetiana Samus. Model of formation of research competence of teachers of professional education in the process of their professional training. Innovative approaches to ensuring the quality of education, scientific research and technological processes : Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology / Edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach, 2021, 1238 с.
7. Вовк Б. І. Опанасенко В. П. Інформаційно-комунікаційні технології в організації самостійної роботи майбутніх викладачів практичного навчання ПТНЗ як умова формування самоосвітньої компетентності. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»*. Мукачево, 2017. № 1 (5). С. 72–76.
8. Єфіменко М. Г., Багров В. А., Лузан С. О. Наскрізна програма професійно-практичної підготовки: методичні вказівки для студентів спеціальності: 7.0101410 Професійне навчання. Технологія й обладнання зварювального виробництва. Харків, 2003. 52 с.
9. Закон України «Про вищу освіту». Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 37–38. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 04.08.2023).

10. Закон України «Про фахову передвищу освіту». 06.06.2019 р. № 2745-VIII. Дата оновлення: 23.02.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>. (дата звернення 04.06.2023).

11. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко О. В. Професійна педагогіка: навчальний посібник. Київ, 2013. 352 с.

12. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко С. В., Логінов М. І., Росновський М. Г., Опанасенко В. П., Самусь Т. В., Вовк Б. І., Єрмоленко Є. І., Маринченко Є. О. Методичні рекомендації до проходження практик. Суми, 2018. 144 с.

13. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко С. В., Ігнатенко О. В., Єрмоленко Є. І. Загальні засади методики професійного навчання. Глухів, 2016. 76 с.

14. Ігнатенко Г. В., Маринченко Є. О. Інноваційні технології у підготовці майбутніх педагогів професійного навчання сільськогосподарського профілю : навч.-метод. посіб. Суми: Видавець Вінніченко М. Д., 2021. 172 с.

15. Ігнатенко Г. В., Опанасенко В. П., Самусь Т. В. Генераторні установки. Урок із предмета «Трактори». Профтехосвіта. 2019. № 1(121). С. 52 – 59.

16. Ігнатенко Г. В., Опанасенко В. П., Самусь Т. В. Формування методичної компетентності педагогів професійного навчання в процесі педагогічних практик. Суми, 2017, 112 с.

17. Ігнатенко Г. В., Самусь Т. В. Кривошипно-шатунний механізм. Урок із предмета «Спеціальна технологія». *Профтехосвіта*. 2019. № 8(128). С. 44 – 55.

18. Ihnatenko H., Samus T., Ihnatenko O., Opanasenko V., Vovk, B. (2022). Forming intending teachers' health preserving competence in the educational environment of higher educational institution. *ScienceRise: Pedagogical Education*, 2 (47), 27 – 34.

19. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посібник. Київ, 2005. 343 с.

20. Коваленко О. Е. Методика професійного навчання: підручн. для студ. вищ. навч. закл. Харків, 2005. 360 с.

21. Ковальчук В. І., Заїка А. О. Підготовка майбутніх майстрів виробничого навчання сільськогосподарського профілю в умовах цифровізації. *New impetus for the advancement of pedagogical and*

psychological sciences in Ukraine and EU countries: research matters : Collective monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. С. 384–403.

22. Ковальчук В. І., Ігнатенко С. В., Росновський М. Г., Ігнатенко Г. В., Вовк Б. І., Опанасенко В. П., Самусь Т. В., Ігнатенко О. В. Підготовка майбутніх педагогів професійного навчання на засадах компетентнісного підходу : кол. монографія / за наук. ред. В. І. Ковальчука. Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2020. 194 с.

23. Ковальчук В.І. Створення сприятливого навчального середовища. Тренінги. / за заг. ред. В. Ковальчука, упорядкування Л. Галіцина. Київ. Шк.. світ, 2011. 128 с.

24. Ковальчук В.І. Теоретичні і методичні засади розвитку педагогічної майстерності майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів у післядипломній освіті: Дис.... док. пед. наук: 13.00.04 / В.І. Ковальчук; Класичний приватний університет. Запоріжжя., 2014 369 с.

25. Ковальчук В.І. Формування культури праці учнів ПТНЗ художнього профілю: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ., 2005. 279 с.

26. Курлянд З. Н., Хмелюк Р. І., Семенова А. В. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Вид. 3. Київ, 2007. 495 с.

27. Лихочвор В. В., Петриченко В. Ф., Іващук П. В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. Львів, 2010. 797 с.

28. Лівінський О. М., Курок О. І., Гридякін В. М., Зінченко В. П. Методологія і методи наукових досліджень: навч. посіб. Глухів, 2012. 174 с.

29. Лівінський О. М. Курок О. І., Коваленко В. М., Апьонкін Ю. В., Гридякін В. О., Ігнатенко С. В., Опанасенко В. П. Сільськогосподарські машини. Київ: Українська академія наук, 2016. 388с.

30. Лівінський О.М., Ігнатенко С.В., Курок В.П., Коваленко В.М., Гридякін В.О. Трактори та автомобілі: Підручник. Київ: Українська академія наук, ТОВ «МП Леся», 2015. 460 с.

31. Лозова В. І. Лекції з педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Вид. 2. Харків, 2010. 480 с.

32. Маринченко Є. О., Ситніков О. М., Кучер О. А. Оновлення змісту ОК підготовки майбутніх педагогів професійного навчання сільськогосподарського профілю з урахуванням інноваційних процесів у сільськогосподарському виробництві. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)* : журнал.

2022. № 12(17) 2022. С. 499.

33. Маринченко Є. О., Толмачов В. С. Залучення здобувачів вищої освіти до проєктно-дослідницької діяльності у ЗВО. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*. ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій». 2022. № 52 2022. С. 208.

34. Маринченко Є.О. Федорченко М. С. Формування готовності майбутнього педагога професійного навчання до інноваційної діяльності у сільськогосподарському виробництві під час технологічної практики. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*. ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2023. № 56 2023.

35. Методичні рекомендації до виконання магістерської роботи / Укладачі: Ковальчук В. І., Самусь Т. В., Ігнатенко Г. В., Вовк Б. І., Опанасенко В. П., Маринченко Є. О. Глухів, 2023. 57 с.

36. Нечипоренко М. О., Самусь Т. В. Основні аспекти використання комп'ютерних технологій під час виробничого навчання. Актуальні проблеми технологічної і професійної освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Глухів, 22-23 травня 2018 р. Глухів, 2018. С. 193 - 195.

37. Ничкало Н. Г., Зайчук В. О., Розенберг Н. М. та ін. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: навч.-метод, посібник. Київ, 1994. 208 с.

38. Омеляненко В. Л., Кузьмінський А. І. Теорія і методика виховання: навчальний посібник. Київ, 2008. 415 с.

39. Опанасенко В. П., Самусь Т. В. Міждисциплінарний підхід як основа компетентнісного підходу в закладах вищої освіти. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)* : журнал. 2023. № 9(27) 2023. С. 337 – 347.

40. Опанасенко В. П., Самусь Т. В. Реалізація проєктної технології під час вивчення педагогами професійного навчання технічних дисциплін циклу професійної підготовки. *Наукові інновації та передові технології (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)* : журнал. 2022. № 9(11) 2022. С. 167 – 178.

41. Опанасенко В. П. Реалізація проблемного підходу під час організації технологічної практики майбутніх педагогів професійного навчання. Лідерство – фундаментальний інструмент комунікації: європейський діалог. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (14-18 вересня 2018 року). Глухів, 2018. С.37 – 39.

42. Опанасенко В. 3D-моделі як сучасні дидактичні засоби навчання. Профтехосвіта. №8(128), 2019. С.15-23.

43. Організація роботи майстра виробничого навчання / упоряд. В.І. Ковальчук, В.М. Львов, О.А. Макаренко. Київ.: Ред. газет з управління освітою, 2012. 112 с.

44. Пашукова Г. І., Допіра А. І., Д'яконов Г. В. Практикум із загальної психології. Київ, 2000. 203 с.

45. Пістун І. П., Березовецький А. П., Березовецький С. А. Охорона праці в галузі сільського господарства: навч. посібник. Суми, 2009. 368 с.

46. Пластун В. В., Самусь Т. В. Особливості підготовки педагога професійного навчання засобами QR-кодів в умовах дистанційної освіти. Розвиток педагогічної майстерності майбутнього педагога в умовах освітніх трансформацій: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (2 квітня 2021 р.) / Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2021. С. 212 – 214.

47. Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка. Глухів, 2015. 37 с.

48. Положення про організацію, проведення практичної підготовки здобувачів освіти у Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка URL: https://drive.google.com/file/d/1sapVqoAbT-RVs_e8TOx-bBzKlSSWy1C3/view (дата затвердження: 30.08.2023 р.).

49. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (затверджено наказом Міністерства освіти України від 8.04.93 № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти від 20.12.94 № 351). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення: 29.08.2023).

50. Самусь Т. В. Теоретико-методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх викладачів професійного навчання у процесі професійної підготовки. Сучасні здоров'язбережувальні технології: монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків, 2018. С. 283 – 288.

51. Самусь Т. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-педагогів : методичні рекомендації. Глухів, 2015. 62 с.

52. Самусь Т. В., Авраменко Є. В. Особливості організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання. Підготовка

майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій: Матеріали V Всеукраїнського науково-методичного семінару, м Глухів, 05 листопада 2021 р. Глухів, 2021. С. 113 – 115.

53. Самусь Т. В., Бойко Л. К. Роль виробничої практики у формуванні професійної та особистісної компетентності майбутніх фахівців технічного профілю. Сучасна педагогіка та психологія: методологія, теорія і практика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 3-4 грудня 2021 року. м.Київ, 2021. С.61 – 65.

54. Танчик С.П., Дмитришак М.Я. Мокрієнко В.А., Дудченко В.М. Технології сільськогосподарської продукції. Книга 1. Технології виробництва продукції рослинництва. Підручник. Київ, Видавничий дім “Слово”, 2012. 704 с.

55. Урок: 100 інноваційних ідей / упоряд. В.І. Ковальчук, О.А. Макаренко. Київ. Шк. світ, 2012. 128 с.

56. Урок: 100 інноваційних прийомів / упоряд. В.І. Ковальчук, О.А. Макаренко. Київ. Шк. світ, 2012. 120 с.

57. Урок: 100 інноваційних моделей / упоряд. В.І. Ковальчук, О.А. Макаренко. Київ. Ред. газет з управління освітою, 2012. 128 с.

58. Ушкаренко В.О., Вожегова Р.А., Голобородько С.П., Коковіхін С.В. Методика польового досліджу: навчальний посібник. Херсон, 2014. 448 с.

59. Шматков Є. В., Коваленко О. Е. Методика професійно-практичного навчання: навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів II-IV рівней акредитації. Харків, 2002. 214 с.

60. Янцур М. С. Практикум з теорії і методики трудового і професійного навчання: навч. посібник. Рівне, 2000. 161 с.

61. Ярошевська В. М., Чабан В. Й. Охорона праці в галузі: навч. посібник. Київ, 2004. 288 с.

62. Yevhenii Marynchenko, Tetiana Serha, Tetyana Chumak, Anna Makogin, Vasyly Salabai. (2023). Psychological aspects of the landscape of modern organizational and pedagogical conditions of training of specialists through the integration of education, science and production in Ukraine. AD ALTA-Journal of Interdisciplinary Research. 2023. Vol.13. Issue 1, Special Issue XXXIV. Pp. 207–216.

ДОДАТКИ

Додаток А

Перелік електронних сервісів для організації дистанційного навчання

Moodle - потужна система, за допомогою якої можна створити повноцінне навчальне середовище онлайн-формату. Працювати з нею можуть викладачі, адміністратори та учні. Корисна і під час організації дистанційного навчання. Доступ безкоштовний;

Google Клас (GoogleClassroom) - безкоштовний сервіс, який прискорює обмін інформацією між учасниками освітнього процесу. Ця система об'єднала найпопулярніші можливості Google: пошту, документи, сховище даних, календар;

Google Презентації (GooglePresentations) - додаток, який дозволяє працювати з файлами на пристрої з операційною системою Android. У такий спосіб можна створювати та редагувати презентації, відкривати до них доступ іншим користувачам, додавати коментарі та відповідати на них, додавати слайди, змінювати їх розташування, формувати текст. Частково з додатком можна працювати без підключення до мережі Інтернет;

iLearn - це безкоштовна гейміфікована платформа з навчальними онлайн- курсами, тестами та вебінарами;

Kahoot! - сервіс, який дозволяє генерувати тести і проходити їх в ігровій формі. На заняттях може стати інструментом для перевірки знань. Використовувати можна прямо у браузері;

Edmodo - освітній сайт, що побудований як усічена соціальна мережа за типом Facebook. Дозволяє оперативно спілкуватися викладачам та здобувачам освіти; **LearningApps.org** - сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи;

Stepik - безкоштовна освітня платформа та конструктор відкритих онлайн- курсів та уроків;

OnlineTestPad - онлайн конструктор тестів, опитувань, кросвордів.

Месенджери **Skype, Viber, WhatsApp, Zoom** - для організації спілкування учасників освітнього процесу в режимі реального часу;

Linoit - віртуальна дошка (полотно), на якій можна закріплювати спеціальні стікери з інформаційними замітками, зображеннями, відео та документами); **Padlet** - універсальна онлайн-дошка (онлайн-стіна), яку легко застосовувати в освітньому процесі);

Trello - онлайн-програма, що допоможе організувати продуктивну командну роботу учнів. Наприклад, створення проєкту чи підготовка до предметного турніру);

Plickers - додаток, який дозволяє організувати тестування за допомогою карток із QR-кодом та швидко отримати результати.

ZOOM - сервіс для проведення відеоконференцій.

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ З
НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ (БЕЗВІДРИВНОЇ)
ПРАКТИКИ**

Додаток А. 1

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ РОБОТИ
СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА**

Сторінка 1

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

**Індивідуальний план роботи
Рябченка Богдана Олександровича**

студента-практиканта
групи **14-Пр(М)**, I курсу, факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив навчально-педагогічну (безвідривну) практику
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних засобів
категорії «С»»
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
з 01.03.2023 до 05.05.2023 року

Продовження додатка А. 1

Дата	Тема і зміст діяльності	Робота студента	Відмітка про виконання
25.02.23	Настановна конференція. Консультація щодо складання індивідуального плану, його оформлення, необхідної документації. Організаційні настанови щодо проходження практики.	Ознайомлення з правами та обов'язками студента-практиканта, метою і змістом практики, послідовністю виконання завдань, вимогами щодо оформлення документації з практики, системою оцінювання. Консультація у групового керівника.	

1 сторінка

Щоденник
психолого-педагогічних спостережень
студента – практиканта
групи 14-Пр(М), курсу 2 факультету технологічної
і професійної освіти
Рябченка Богдана Олександровича,
який проходив навчально-педагогічну (безвідривну) практику
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотransпортних
засобів категорії «С»»
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
з _____ до _____ р.

Груповий керівник університету – Вовк Богдан Іванович.
Куратор групи – Заболотний Микола Григорович.

Глухів – 2023

2 сторінка

Дата	Характеристика – опис проведеної роботи та її аналіз

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО РОБОТУ
СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА**

Звіт про роботу
Рябченка Богдана Олександровича
студента-практиканта,
групи 14-ПрМ, I курсу факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив навчально-педагогічну (безвідривну) практику
у групі 2ТВ, професія «Тракторист-машиніст кат «А, В»; водій
автотранспортних засобів кат. «С»»
ДПТНЗ «Реутинський професійний аграрний ліцей»
з 01.03.2023 до 05.05.2023 року

(Звіт пишеться відповідно до змісту діяльності студентів та індивідуального плану роботи).

1. Коротка характеристика умов проходження практики.
2. Виконання індивідуального плану. Відхилення від плану.
3. Які труднощі відчували під час проходження практики?
4. Враження від практики. Загальні висновки, пропозиції відносно поліпшення практики.

Дата, підпис

Додаток А. 4

Орієнтована схема виховного і дидактичного аналізу уроку

В процесі спостережень і наступного аналізу необхідно виявити такі питання:

1. Тема уроку.
2. Дидактична мета і виховні завдання уроку.
3. Зміст уроку, забезпечення дидактичних принципів.

I. Принцип систематичності і послідовності:

1. Систематизація і активізація опорних знань і чуттєвого досвіду.
2. При вивченні нового матеріалу співвіднесення того, що вивчається з відомим, раніше вивченим, визначення рівня нового в структурі розділу, теми.

3. Установлення зв'язку між поняттями всередині навчального матеріалу уроку.

4. Забезпечення послідовності етапів засвоєння знань.
5. Застосування знань (їх системи) для аналізу об'єктів.

II. Принцип доступності:

1. Оптимальність вибору викладачем, майстром виробничого навчання методів, прийомів, що забезпечують виділення учнями головного, суттєвого в емпіричному компоненті змісту (доступність по методах навчання).

2. Достатність діяльності фактів, прикладів для формування понять, умовисновків.

3. Доступність матеріалу навчальних завдань за об'ємом.

4. Врахування реальних можливостей учнів для подолання труднощів в змісті матеріалу (доступність за змістом).

5. Здійснення індивідуального і диференційованого підходу.

6. Відповідність домашніх завдань прийнятим нормам.

III. Принцип науковості:

1. Об'єктивність інформації, розкриття причинно-наслідкових зв'язків.

2. Показ явищ в розвитку, зміні.

3. Своєчасність передбачення і виправлення можливих помилок, неточностей в змісті, відхилень в ході пізнавального процесу. Корекція знань, отриманих самостійно, уявлень, понять, що сформувалися в попередні роки навчання.

4. Знайомство з шляхами дослідження людством даного явища, методами науки.

5. Зв'язок з життям, практикою.

Зробіть висновки про забезпечення дидактичних принципів і реалізацію виховної мети на уроці:

- відповідність навчального матеріалу програмі, його ідейний та теоретичний рівень, доступність віковим можливостям учнів за об'ємом, складністю, методами роботи, формуванню яких особистісних якостей безпосередньо сприяв урок;
- зв'язок з навколишнім життям і з життєвим досвідом учнів;
- повнота та послідовність ознайомлення з матеріалом, який вивчався;
- прийоми і засоби, які використовує викладач, майстер виробничого навчання для забезпечення свідомості і активності учнів на уроці;
- наочність навчання (види наочності, її якість, доцільність і результативність використання);
- створення умов для міцності знань, умінь, навичок учнів;
- врахування індивідуальних особливостей учнів на уроці, прийоми індивідуального підходу, які використав викладач, майстер виробничого навчання (в тому числі і диференційоване навчання), їх оптимальність.

Додаток А. 5

Орієнтовна схема аналізу предметних виховних заходів

1. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача, наявність плану, хід проведення, обладнання, застосування ТЗН та наочних посібників.
2. Мета заходу (навчальна та виховна).
3. Кількість учасників заходу, їх активність у підготовці і безпосередньо на занятті.
4. Освітня сторона заняття, перспективність у роботі: які знання учні розширюють, поглиблюють; які набувають; які навички, уміння вдосконалюють. Здійснення міжпредметних зв'язків у зв'язку між навчальною і виховною роботою.
5. Виховне значення заняття: формування інтересу до знань, до предмету, виховання колективу, громадянської пізнавальної активності в учнів; розумове, трудове, естетичне виховання учнів в ході заходу.
6. Ставлення учнів до роботи: інтерес до заходу, активність, дисциплінованість, культура поведінки, культура мови.
7. Організаційні форми і методи роботи майстра виробничого навчання, викладача й учнів у ході заходу. Педагогічна культура персоналу, такт, уміння заохотити учнів, залучити до активної роботи.
8. Реалізація накреслення плану. Здійснення навчальної і виховної мети (якою мірою і як сприяють підвищенню якості знань учнів).
9. Пропозиції, рекомендації, висновки.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Кафедра професійної освіти
та технологій сільськогосподарського виробництва

Документація
з безвідривної навчально-методичної практики
студента 14-ПрМ групи І курсу
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Рябченка Богдана Олександровича,
який проходив навчально-педагогічну (безвідривну) практику
у ДПТНЗ «Синівський професійний аграрний ліцей»
у групі 14С
професія «Слюсар з ремонту с.-г. машин»
з 01.03.2023 до 05.05.2023 року

Груповий керівник

Т. В. Самусь

Додаток Б

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Додаток Б. 1

ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

студента Іванова Петра Васильовича

факультет технологічної і професійної освіти

курс ____ група _____,

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка,

спеціальність 015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Продовження додатка Б. 1

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент Іванов Петро Васильович
(прізвище, ім'я, по батькові)

Направляється на технологічну практику в
(вид практики)

с. Сваркове на ТОВ «СВАРКОВЕ»
(назва підприємства)

Термін практики: з _____ до _____ 20__ р.

Керівник практики від ЗВО доцент Вовк Богдан Іванович
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Печатка
ЗВО

Декан факультету доцент Бурчак С. О.
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від підприємства:
головний інженер Вареник Олександр Васильович
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Печатка
підприємства

« _____ » _____ 20__ р.

Вибув з підприємства

Печатка
підприємства

« _____ » _____ 20__ р.
головний інженер Вареник Олександр Васильович
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Продовження додатка Б. 1
КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ з/п	Назва робіт	Тижні проходження практики					Відмітка про виконання
		1	2	3	4	5	
1.	Прибуття в ТОВ «СВАРКОВЕ». Отримання інструктажу з техніки безпеки, ознайомлення зі статутом підприємства.	6					виконано
2.	Визначення розмірів господарства і спеціалізації виробництва.	6					виконано
3.	Визначення складу і структури земельних ресурсів підприємства, забезпеченості трудовими ресурсами, розмірів прибутку.	6					виконано
4.	Проведення аналізу стану, забезпеченості та ефективності використання основних засобів.	6					виконано
5.	Ознайомлення із землекористуванням господарства, рельєфом, шляховою мережею, розташуванням лісосмуг, водними джерелами, а також меліоративними заходами: зрошенням, осушенням, боротьбою з ерозією ґрунтів.	6					виконано
6.	Аналіз агровиробничої характеристики ґрунтів.		6				виконано
7.	Ознайомлення з технологією вирощування сільськогосподарських культур і виробництва продуктів тваринництва.		6				виконано
8.	Участь у комплектування, налагодженні та роботі машинно-тракторних агрегатів		6				виконано
9.	Виконання робіт, пов'язаних з технічним та технологічним обслуговуванням, поточним ремонтом базових моделей тракторів та сільськогосподарських машин і знарядь.		6				виконано
10.	Вивчення послідовності технологічного процесу, складання технологічних карт, технічного креслення на виготовлення с.-г. продукції		6				виконано
11.	Набуття досвіду роботи з сучасним обладнанням, інструментами, пристроями, а також засобами механізації та автоматизації			6			виконано

Підпис керівника практики від підприємства _____
від ЗВО _____

Продовження додатка Б. 1

**ВІДГУК-ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА З
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

ТОВ «СВАРКОВЕ»

(підприємство)

Іванов Петро Васильович під час проходження технологічної практики у ТОВ «СВАРКОВЕ» і зарекомендував себе як старанний і наполегливий практикант, який завжди досягав поставлених цілей.

Швидко знайшов спільну мову з колективом підприємства. Усі завдання практики виконував старанно і вчасно.

Студент-практикант прагне до професійного самовдосконалення, займається пошуковою діяльністю з метою вдосконалення практичних вмінь з галузі виробництва. За час проходження технологічної практики зарекомендував себе з позитивної сторони.

Петро Васильович проявляє творчий підхід до виконання поставлених перед ним завдань.

За час проходження технологічної практики студент виконав такі види робіт Усі вони були проведені на високому рівні.

Рекомендована оцінка за практику – «... ..».

Підпис керівника практики від підприємства _____

Печатка

«_____» _____ 20__р.

Продовження додатка Б. 1

ПРИКЛАД РОБОЧИХ ЗАПИСІВ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

У процесі проходження технологічної партики я виконав усі поставлені завдання.

Під час першого тижня практики ознайомився із історією утворення та функціонування підприємства; законодавчою базою його створення; зі статусом та статутом підприємства, з класифікацією та видами виробничих процесів; із технологічними операціями; з основними елементами виробничого процесу; з рівнем організації виробництва; з виробничим циклом виготовлення продукції; з основними ознаками непотокового виробництва; з характеристиками серійного, масового виробництва; з основними параметрами виробничої лінії; з ознаками, за якими розрізняють структуру виробничого процесу.

Керівництво підприємства дуже лояльно та добре ставиться до нашої роботи, незважаючи на досить щільний графік. Кожне завдання було цікавим та корисним для мого особистого досвіду. Одними із завдань були тощо.

У результаті технологічної практики я отримав чимало корисних професійних порад, мав змогу спостерігати за технологією виробництва і переробки продуктів сільськогосподарського виробництва. Я отримав практичний досвід з ремонту та технічного обслуговування сільськогосподарської техніки. Виконав індивідуальне завдання. Удосконалив уміння щодо правильного визначення послідовності технологічного процесу, складання технологічних карт, технічного креслення на виготовлення продукції або виду робіт. Ознайомився з технологіями вирощування типових для базового господарства культур.

Додаток Б. 2

СТРУКТУРА ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ

1. Загальні відомості про господарство (структурний підрозділ).
 - 1.1. Історія виникнення та основні етапи розвитку.
 - 1.2. Географічне місце розташування.
 - 1.3. Відстані до найближчих районних та обласних центрів.
 - 1.4. Відстані до найближчих шляхів транспортування продукції (автомобільних, залізничних, річкових тощо).
2. Структура базового господарства (структурного підрозділу).
 - 2.1. Наявність структурних підрозділів (бригад, цехів тощо).
 - 2.2. Схема управління господарством (структура управління).
3. Виробнича характеристика підприємства (структурного підрозділу).
 - 3.1. Основні напрями виробничої діяльності.
 - 3.2. Асортимент продукції.
 - 3.3. Продуктивність підприємства (структурного підрозділу).
4. Рівень матеріально-технічного забезпечення підприємства (структурного підрозділу).
 - 4.1. Транспорт та інші мобільні енергетичні засоби.
 - 4.2. Стационарні енергетичні засоби.
 - 4.3. Спеціальне обладнання.

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО
АРКУША ЗВІТУ**

Звіт про роботу
студента(–ки)-практиканта (ки)

(прізвище, ім'я, по батькові)
групи____, курсу____факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який (яка) проходив (ла) технологічну практику в

(назва підприємства)
з _____ по _____ 20__ року

ПРИКЛАД СХЕМИ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСТВОМ

Додаток В

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ З НАВЧАЛЬНО-
ЗАЛІКОВОЇ ПРАКТИКИ**
(на робочому місці майстра виробничого навчання)

Додаток В. 1

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ**

Щоденник

психолого-педагогічних спостережень
студента-практиканта

Іванова Петра Васильовича,

групи **23Пр(М)**, курсу **2** факультету технологічної
і професійної освіти

Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,

який проходив навчально-залікову практику

(на робочому місці майстра виробничого навчання)

у групі **2СВ**, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних
засобів категорії «С»»

ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»

з 22.01.2023 до 04.03.2023 року

Продовження додатка В. 1

Директор
ДПТНЗ «Путивльський
професійний ліцей»

Новобраний Олександр Васильович

Заступник директора
з навчально-виробничої
роботи

Черняков Олександр Олегович

Заступник директора
з виховної роботи

Петренко Ольга Миколаївна

Продовження додатка В. 1

Розклад дзвінків
Понеділок – четвер

<i>№ уроку</i>	<i>Початок</i>	<i>Кінець</i>
1	08.00	09.20
2	09.30	10.50
3	11.00	12.20
4	13.05	14.25
5	14.35	15.55
6	16.05	17.25

Розклад уроків у ДНЗ «Путивльський професійний ліцей»

Дні	№	Група № 11		Група № 12		Група № 13	
		Предмет	№	Предмет	№	Предмет	№
ПОНЕДІЛОК	0						
	1	Фізична культура		Алгебра	45	Англійська мова	11
	2	Алгебра	45	Фізична культура		Алгебра	46
	3	Фізика	22	Спецтехнологія	15	Фізична культура	
	4	Англійська мова	10	Спецтехнологія	15	Інформатика	49
	5	Хімія	42	Історія України	21	Спецтехнологія	44
	6	Історія України	21	Хімія	42	Спецтехнологія	44
	7	Технічне креслення	47	Біологія	34	Хімія	42
ВІВТОРОК	0	Виробниче навчання					
	1			Спецтехнологія	15	Історія України	21
	2			Спецтехнологія	15	Історія України	21
	3			Англійська мова	10	Всесвітня історія	23
	4	Майстер в/н: Вавілов В.О. Слюсарна майстерня		Охорона праці	27	Інформаційні технології	42
	5			Економіка	23	Технічне креслення	44
	6			Фізика	23	Спецтехнологія	44
	7			Технічне креслення	47	Спецтехнологія	44

Продовження додатка В. 1

Список учнів групи 2СВ

<i>№ п/п</i>	<i>ПІБ учня</i>	<i>Обов'язки</i>
1.	Акімов Євген Віталійович	фізорг
2.	Дзєбчук Іван Васильович	
3.	Єзерський Віталій Васильович	
4.	Єрохін Сергій Олександрович	
5.	Іванієнко Дмитро Андрійович	
6.	Ісаєв Іван Олексійович	староста
7.	Каменський Артем Борисович	профорг
8.	Качур Дмитро Сергійович	
9.	Леонов Віталій Володимирович	
10.	Ніколаєв Роман Петрович	
11.	Норець Руслан Ігорович	
12.	Попсуй Анатолій Федорович	
13.	Табак Василь Валерійович	
14.	Тур Віктор Григорович	заступник старости
15.	Черевко Олексій Олексійович	
16.	Чертушкін Євген Юрійович	
17.	Шаповалов Антон Ельдарович	

Продовження додатка В. 1

Список викладачів-предметників

<i>№ п/ п</i>	<i>Предмет и</i>	<i>ПІБ викладача</i>
1.	Фізика	Новикова Т. М.
2.	Біологія	Новикова Н. А.
3.	Охорона праці	Мантров М. О.
4.	Агротехнологія	Мантров М. О.
5.	Виробниче навчання	Бубнов В. М.
6.	Хімія	Замотіна А. Ю.
7.	Історія України	Клюєва Н. Г.
8.	Всесвітня історія	Клюєва Н. Г.
9.	Українська мова	Московченко О. М.
10.	Українська література	Московченко О. М.
11.	Математика	Каганцова Т. М.
12.	Англійська мова	Фарина О. В.
13.	Фізична культура і здоров'я	Стенько Н. О.
14.	Інформатика	Шутко Л. М.
15.	Основи економіки	Нікітченко В. М.
16.	Основи правових знань	Клюєва Н. Г.
17.	Основи галузевої економіки	Клюєва Н. Г.
18.	Правила дорожнього руху	Клюєв В. О.
19.	Система ТО і ремонту самохідних кормозбиральних комбайнів	Клюєв В. О.

Продовження додатка В. 1

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

<i>Дата</i>	<i>Характеристика-опис проведеної роботи</i>	<i>Зауваження</i>
16.02 Вівторок	<p>Сьогодні я відвідав урок виробничого навчання з метою набуття досвіду організації учнів для виконання групової практичної роботи, проведений студентом-практикантом Франковським В. В.</p> <p>Тема уроку: Система технічного обслуговування і ремонту машин.</p> <p>Мета уроку виробничого навчання досягнута. Спостерігав за учнями під час практичної частини заняття, змістом якої було розбирання двигуна і підготовка його до ремонту, ремонт блока і головки блока циліндрів, видалення накипу, визначення тріщин, пробиття обломів, підготовка дефектного місця до зварювання, заклеювання. Проаналізувавши навчальну діяльність учнів, вважаю, що під час їх поділу для групової роботи доцільно передбачити, хто з учнів буде організатором.</p> <p>Щодо проведення самого уроку – основним зауваженням є те, що Франковський В. В. недостатньо теоретично обґрунтував технологічний процес, нечітко орієнтувався в теоретичному матеріалі; варто було більш повно реалізувати дидактичний принцип зв'язку теорії з практикою.</p>	<p>Важливість підтримання високого рівня дисципліни на заняттях виробничого навчання на кожному етапі уроку, адже порушення її означає порушення техніки безпеки, а це, у свою чергу, небезпечно з огляду можливий травматизм.</p>

Додаток В. 2

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО
ПЛАНУ РОБОТИ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА**

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

**Індивідуальний план роботи
Іванова Петра Васильовича**
студента-практиканта

групи **23Пр(М)**, курсу **2** факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив навчально-залікову практику (на робочому місці майстра
виробничого навчання)
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних засобів
категорії «С»»
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
з 22.01.2023 до 04.03.2023 року

Продовження додатка В. 2

Дата, день тижня	Навчальна та методична робота	Відмітка про виконання	Виховна робота	Відмітка про виконання	Робота над психолого-педагогічною характеристикою	Відмітка про
22.01. Пн.	Прибуття на місце проходження практики. Ознайомлення із з професійним ліцеєм: структурою, відділеннями тощо.		Знайомство з групою, класним керівником Карасьовим В.С., а також дорученнями, закріпленнями за учнями.		Загальне психолого-педагогічне вивчення групи. Бесіда з класним керівником.	
23.01. Вт.	Відвідування уроку виробничого навчання. Опрацювання плану з виробничого навчання та визначення тем залікових уроків.		Знайомство з учнівським колективом. Бесіда з групою про їхні захоплення та інтереси.		Загальне психолого-педагогічне вивчення особистості учня Іванова Миколи. Спостереження.	
24.01. Ср.	Початок підготовки до проведення першого залікового уроку виробничого навчання за темою «Ремонт та обслуговування ГРМ».		Знайомство з активом групи. Робота з методичною літературою за темами виховних заходів.		Вивчення особливостей пам'яті Іванова Миколи. Проведення емпіричного дослідження за методикою «Запам'ятовування 10 слів».	

Додаток В. 3

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ
ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ**

План - конспект виховного заходу
«Кращий за професією»,
проведеного у 2СВ групі
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
студентом 23Пр(М) групи, II курсу факультету
технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Поворозкою Романом Сергійовичем

Класний керівник _____ В. І. Семенова
Груповий керівник _____ Т. В. Самусь

Продовження додатка В. 3

СТРУКТУРА ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

1. Титульний аркуш, відмітки про консультації і затвердження конспекту.
2. Мета, завдання виховного заходу, форма проведення, структура, обладнання, місце проведення.
3. Зміст заходу (сценарій).
4. Література, використана під час підготовки виховного заходу.
5. Додатки (фото-, відеоматеріал, роздатковий матеріал, наочність тощо).

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО РОБОТУ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

Звіт про роботу

Борща Олександра Миколайовича
студента-практиканта,
групи 23Пр(М), курсу II факультету технологічної
і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив навчально-залікову практику
у групі 2ТВ, професія «Тракторист-машиніст категорій «А,
В»; водій автотранспортних засобів категорії «С»»
ДПТНЗ «Реутинський професійний аграрний ліцей»
з 22.01.2023 до 04.03.2023 року

Продовження додатка В. 4

Я, Борщ Олександр Миколайович, проходив навчально-залікову практику на місці майстра виробничого навчання в ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей». Умови проходження практики були забезпечені адміністрацією ліцею на належному рівні. Слюсарна та токарна майстерні достатньо обладнані не- обхідними інструментами і матеріалами.

Закріплений я був за 2ТВ групою, класний керівник – Конопля Дмитро Васильович, майстер виробничого навчання – Ремньов Віктор Іванович. Оскільки практика в нас була на робочому місці майстра виробничого навчання, то ми більшою мірою співпрацювали з Віктором Івановичем.

З перших днів практики мою увагу привернув порядок, що панував в учнівському колективі, дружні стосунки між майстрами виробничого навчання, викладачами та учнями, затишок, оформлення майстерні.

Разом з майстром ми ретельно перевіряли записи учнів під час уроків виробничого навчання, він ознайомив мене з правилами перевірки та з критеріями виставлення оцінок. Я також стежив за прибиранням робочих місць учнями на кожному уроці виробничого навчання.

Проведені мною уроки виробничого навчання були завчасно обговорені з майстром та методистом, вони були оцінені на «добре». Під час проведення уроків використано як колективні, так й індивідуальні форми роботи, здійснено індивідуальний підхід до учнів, організовано взаємодопомогу на уроках. Для сильних учнів було підготовано індивідуальні завдання.

Я допомагав майстру в підготовці та проведенні виховних заходів, а саме оформлював необхідне дидактичне забезпечення.

Вважаю, що мною було виконано весь індивідуальний план практики. Упродовж усього часу проходження практики я спілкувався з учнями. В поза- навчальний час залучав їх до виготовлення наочності.

Я також підготував і провів два виховні заходи з тем Під час їх проведення зрозумів, що дуже важливі вміння підтримувати дисципліну в групі, вміло та логічно викладати матеріал, правильно ставити запитання під час обговорення певних питань тощо.

З групою проводилась така суспільно корисна робота: організація догляду за робочими місцями, проведення санітарних днів, допомога майстрові у виготовленні наочності тощо.

Отже, за період практики я відчував себе справжнім майстром професій- ного ліцею, зрозумів, що я можу організувати колектив учнів, зацікавити їх, навчився більш чітко визначати мету роботи і шляхи її досягнення. Я зрозумів, що робота майстра виробничого навчання дуже відповідальна, бо потрібно багато працювати над підготовкою до занять:

аналізувати наукову і методичну літературу, самостійно виготовляти і вміти продемонструвати процес виготовлення предмета учням. Ця практика дала змогу значно підвищити мою педагогічну майстерність.

04.03.2023 р.

Підпис _____

Додаток В. 5

**ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ УРОКУ
ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ**

«ПОГОДЖЕНО»
Заступник директора з
НВР Зимін М. В. _____
«__» _____ 20__ р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Майстер в/н
Гончаренко П. І. _____
«__» _____ 20__ р.
Методист:
Самусь Т. В. _____
«__» _____ 20__ р.

План-конспект уроку виробничого навчання
Група № 31 Курс III
Професія «Слюсар з ремонту с/г машин та устаткування,
тракторист - машиніст с/г виробництва, водій автотранспортних засобів
категорії «С»
Дата проведення: 17.02. 2023 року

Рекомендована оцінка за проведення уроку

Тема програми: Водіння за особливих умов.

Тема уроку: Водіння автомобіля по бездоріжжю. Виїзд на ґрунтову дорогу. Проїзд населених пунктів.

Мета уроку:

- *навчальна* – навчити учня водити вантажний автомобіль у складних дорожніх умовах, виконувати з'їзд на другорядну дорогу, виїзд з другорядної дороги на головну, рух по естакадах, на заокруглених ділянках доріг, віражах на підйомах та спусках.

- *розвивальна* – розвивати навички управління автомобілем;

- *виховна* – виховувати культуру поведінки на дорогах.

Тип уроку: удосконалення практичних умінь.

Вид уроку: індивідуальне заняття з водіння транспортного засобу.

Дидактичне забезпечення: навчальна програма з предмета «Практичне водіння вантажного автомобіля», карта-схема маршруту, індивідуальна книжка слухача, інструкція з охорони праці.

Матеріально-технічне забезпечення: навчальний автомобіль ГАЗ-53.

Міжпредметні зв'язки: ПДР, будова та експлуатація вантажного автомобіля, професійна етика та культура водіння, фізика.

Перелік практичних завдань: огляд автомобіля, вмикання передач, поворот руля, натискання на педалі, орієнтування за дзеркалами.

Список використаної літератури:

Основна: Гусар В. Е. Правила дорожнього руху України. Коментар у малюнках. Київ, 2016. 112 с.

Додаткова:

Скаун В. О. Методи виробничого навчання. Частина 1. Асоціація «Професійна освіта», 2014. 152 с.

Ничкало Н. Г. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: навч.-метод. посібник. Київ, 1994. 208 с.

ПЕРЕБІГ УРОКУ:

I. Організаційна частина: (~5хв.)

1. Перевірка готовності учня та його зовнішнього вигляду.
2. Перевірка та оформлення документів:
 - індивідуальної книжки.
 - журналу обліку практичного водіння.

II. Вступний інструктаж: (~40хв.)

1. Оголошення теми та мети уроку.

Тема уроку: Водіння автомобіля по бездоріжжю. Виїзд на ґрунтову дорогу. Проїзд населених пунктів.

Мета нашого уроку – навчитися водити автомобіль по бездоріжжю, навчитися виконувати безпечне маневрування при виїзді на ґрунтові дороги, безпечно рухатися в населених пунктах.

2. Повторення вивченого матеріалу:

- Як характеризуються ґрунтові дороги ?

(наявністю великої кількості нерівностей, поворотів, малих, часто примітивних мостів та інших несподіваних перешок).

- Яка дорога вважається головною, якщо знак «головна дорога» не встановлений?

(головною дорогою вважається та, у якій є дорожнє покриття)

- З якою швидкістю потрібно виконати проїзд населених пунктів?

(проїзд через населений пункт не повинен перевищувати 60 км/год, а повз населений пункт – не більше 90 км/год)

- Що заважає автомобілю легко подолати дорогу?

(низька посадка машини, зчеплення коліс недостатнє з поверхнею дороги, незахищеність вузлів від намокання, відсутність тягової сили коліс)

3. Інструктаж з охорони праці та ТБ.

(Інструкція з охорони праці для водіїв вантажних автомобілів)

1. Загальні положення

- 1.1. Водії вантажних автомобілів повинні дотримуватися вимог

загальної та даної інструкції з охорони праці.

1.2. До керування вантажними автомобілями та їх обслуговування допускаються особи не молодші 18 років, які пройшли медичний огляд, попереднє спеціальне навчання і перевірку знань з професії і з питань охорони праці, отримали посвідчення на право керування вантажним автомобілем, пройшли вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж з охорони праці на робочому місці. У подальшому вони проходять повторні інструктажі на робочому місці один раз на квартал, періодичні медичні огляди один раз на 3 роки, перевірку знань Правил дорожнього руху в порядку і терміни, встановлені Державтоінспекцією.

1.3. При роботі на вантажних автомобілях на водія можуть діяти такі небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

фізичні:

- машини і механізми, що беруть участь у дорожньому русі;
- гострі краї, задирки і шорсткість на поверхнях заготовок, інструментів, запасних частин, обладнання при ремонті і технічному обслуговуванні автомобіля;

хімічні:

– токсична і подразнювальна дія на органи дихання, шкіру, слизові оболонки пального і змивально-мастильних матеріалів;

– психофізіологічні:

– фізичні перевантаження статичної і динамічної дії при керуванні автомобілем, ремонті й технічному обслуговуванні автомобілів;

– нервово-психічні перевантаження (розумове перенапруження, перенапруження аналізаторів, емоційні перевантаження) при керуванні автомобілем.

4. Подання нового матеріалу з елементами власного показу.

Їзда по бездоріжжю, вочевидь, поліпшить ваші технічні навички водіння. Якщо це неможливо, треба рухатися якомога ближче до узбіччя, оскільки, як правило, дорога сильно розбита саме в центрі. При різкому переході з однієї ділянки дороги на інший маневр здійснювати плавно, максимально вивертаючи кермо. При попаданні на дуже брудну ділянку, де можна легко загрузнути, не потрібно газувати. Також під час проїзду населених пунктів потрібно дотримуватись швидкісного режиму.

III. Поточний інструктаж: (~270 хв.)

1. Проведення учнем щоденного технічного обслуговування автомобіля:

- очистити автомобіль від пилу та бруду;
- перевірити стан зовнішніх укріплень усіх агрегатів;
- встановити та усунути підтікання оливи, палива, охолоджувальної рідини, витік повітря;

- перевірити рівень оливи і, якщо треба, долити її в картер двигуна, коробку змінних передач;
- залити або долити охолоджувальну рідину в радіатор;
- заправити баки основного та пускового двигунів паливом;
- перевірити технічний стан коліс;
- перевірити натяг пасів генератора, вентилятора та компресора.

2. Виконання вправ:

1. Водіння автомобіля по бездоріжжю.
2. Водіння автомобіля самостійне і правильне виконання учнем виїзду з дороги з асфальтним покриттям на ґрунтову.
3. Водіння автомобіля через населений пункт.

3. Майстер виробничого навчання контролює виконання завдання учнем.

4. Вказати учневі на допущені ним помилки, якщо треба – повторити складні елементи вправи.

5. Привести до порядку робоче місце.

(Здійснити прибирання в кабіні та чищення скла, промивання коліс та бортів.)

IV. Заключний інструктаж: (~45хв.)

- підсумок виконання учнем вправ, аналіз позитивних дій учня та допущених помилок, їх причини і шляхи попередження;
- ступінь досягнення поставленої мети на уроці;
- оголошення і мотивація оцінки учня;
- **домашнє завдання:** повторити правила дорожнього руху для підготовки до наступного заняття з водіння та проаналізувати помилки, допущені на уроці.

Продовження додатка В. 5

ІНСТРУКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА

ТЕМА: Водіння за особливих умов.

МЕТА: Навчити учня водити вантажний автомобіль по бездоріжжю. Проїзд по дерев'яних мостах, лісових, колійних та інших дорогах, буксирування автомобіля.

ОСНОВНІ ПРАВИЛА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ: користуватися справним обладнанням, засобами захисту.

№ з/п	<i>Зміст завдання та послідовність виконання</i>	<i>Обладнання, інструмент, пристосування</i>	<i>Технічні умови і вказівки щодо виконання завдання</i>
1.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Водіння автомобіля по бездоріжжю. Виїзд на ґрунтову дорогу. Проїзд населених пунктів. Рух по об'їзних шляхах, зустрічний роз'їзд. Рух на крутих поворотах, підйомах і спусках.
2.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Проїзд по дерев'яних мостах, лісових, колійних та інших дорогах. Рух по снігових дорогах, через льодові переправи (якщо дозволяють конкретні умови), по мокрій траві.
3.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Буксирування автомобіля. Зчіплювання автомобілів жорсткою та гнучкою зчіпкою з дотриманням вимог безпеки. Перевірка надійності зчеплення. Буксирування автомобіля на зчіпці по прямій, на поворотах, підйомах (спусках). Зупинка біля тротуару (на узбіччі). В'їзд уворота, відчеплення.
4.	Водіння за особливих умов.	Автомобіль ГАЗ-53 Посібник ПДР.	Відпрацювання вправ на вантажному автомобілі з автопричепом дозволеною максимальною масою не більше 750 кг.

ПРИКЛАД АНАЛІЗУ УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Дата _____ Виробниче навчання _____
 Кількість учнів _____
 Наявність _____ Майстер в/н _____
 Курс, група _____
 Тема заняття: _____

Мета заняття: _____

Матеріально-технічне забезпечення заняття _____

I. Організаційна частина (до 5 хв.)

- перевірити присутність учнів;
- рапорт чергового;
- перевірка готовності учнів до уроку;
- з'ясування додаткових питань.

II. Мотивація (5 хв.)

III. Вступний інструктаж (до 35 хв.)

Ознайомлення учнів з темою та метою уроку; Повторення пройденого матеріалу.

Опрацювання теоретичної інформації з теми.

Під час вивчення технології операції:

Суть і зміст операції (приймів)

Аналіз навчально-технічної документації

Демонстрування трудових рухів і прийомів виконання операцій майстром виробничого навчання

Закріплення робочих прийомів учнями (1-2 особи)

Дотримання правил безпеки праці

Аналіз можливих помилок та шляхи їх попередження

Способи самоконтролю при виконанні операції

Економічні питання в роботі учнів, питання енергозбереження

Критерії оцінювання

Самостійна робота учнів і поточний інструктаж: (до 4 год. 45 хв.)

- перевірити організацію робочих місць учнів;
- обхід робочих місць із метою:

а) перевірки дотримання охорони праці та правил безпеки; б) перевірки правильності виконання вправ;

в) індивідуальний інструктаж учнів;

г) перевірка та приймання виконаних робіт;

д) оцінка якості, перевірка виконаних завдань, самоаналіз.

IV. Прибирання учнями робочих місць. (до 15 хв.)

V. Заключний інструктаж: (до 15 хв.)

- підсумки дотримання правил техніки безпеки;
- перевірка правильності виконання завдань;
- індивідуальний інструктаж учнів;
- перевірка та приймання виконаних робіт;
- оцінювання якості, перевірка виконання завдань, самоаналіз.

Ознайомлення з темою наступного уроку.

Повідомлення домашнього завдання.

Додаток В. 7

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Кафедра професійної освіти та технологій
сільськогосподарського виробництва

Документація
з навчально-залікової практики студента 23 ПрМ групи II курсу
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету імені
Олександра Довженка
Бородіна Миколи Петровича,
який проходив практику
у ДПТНЗ «Синівський професійний аграрний ліцей» у
групі 14С
професія «Слюсар з ремонту с/г машин» з
22.01.2023 до 04.03.2023 року

Груповий керівник
Методист

Т. В. Самусь
Б. І. Вовк

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ

1. Загальні відомості про сім'ю учня

2. Прізвище, ім'я дитини, вік.
3. Структура сім'ї (повна, неповна).
4. Склад сім'ї, вік батьків, фах, освіта.

(Описати, як впливають (впливали) на розвиток дитини і становлення її характеру, формування особистості структура сім'ї, вік, фах та освіта батьків, якщо є брати й сестри, то зазначте їх вплив).

2. Загальний розвиток, обізнаність

1. Поінформованість у різних галузях знань (навести приклад).
2. Джерела отримання інформації:
 - а) навчальний заклад;
 - б) сім'я;
 - в) позашкільні заклади;
 - г) самоосвіта.
3. Новоутворення вікового періоду (наявність новоутворень, ступінь розвитку).

3. Пізнавальні процеси

1. Особливості пам'яті (добра, середня, погана). Навести приклад, у чому це виявляється або доведіть емпіричним шляхом.
2. Мислення (який вид мислення є провідним; які форми та операції мислення актуалізуються під час вирішення різних завдань). Навести приклад, у чому це виявляється, або довести емпіричним шляхом.

4. Емоційно-вольова спрямованість

1. Вимогливість, цілеспрямованість, критичність. Схильність до навіювання, страху. Навести приклад.
2. Емоційність та її вплив на створення позитивного (негативного) фону в групі. Навести приклад.

5. Особистісний розвиток

1. Самооцінка та її вплив на міжособистісні відносини з членами групи, мікрогрупи.
2. Особистість і прояви групового тиску. Конформність (неконформність), референтність (нереферентність).
3. Інтереси, ціннісні орієнтації в системі соціальної спрямованості класу.
4. Соціальні чекання групи від особистості:
 - а) ступінь прояву до дитини симпатії (антипатії);

б) чи має стійких друзів, чи обмежується ця дружба групою, чи виходить за її межі;

в) чи має авторитет;

г) прояви конфліктності, компромісу (описати 1 – 2 ситуації).

5. Організаторські можливості дитини:

а) ступінь прояву рис виконавця та керівника; б) тактовність.

6. Ступінь самоконтролю дитини. Рівень її моральної вихованості в системі соціальної спрямованості класу (запропоновані пункти проілюструвати прикладами або довести емпіричним шляхом).

Висновки, рекомендації

У висновках стисло викладають основні особливості дитячої особистості, з'ясовані в результаті спостережень і дослідження в цілому. Рекомендації мають бути конкретними, придатними для застосування вчителем на практиці з метою корекції з'ясованих поведінкових відхилень, недоліків характеру дитини тощо.

Додаток Г

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ З
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ «НАВЧАЛЬНО-
ЗАЛКОВА (НА РОБОЧОМУ МІСЦІ ПЕДАГОГА
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ)»**

Додаток Г. 1

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ РОБОТИ
СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА**

1 сторінка

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

«ЗАТВЕРДЖУЮ» :

Викладач _____,
Класний керівник _____,
Груповий керівник _____

Індивідуальний план роботи

студента – практиканта
групи 23 Пр(М), курсу І факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка

Підлісного Богдана Володимировича,

який проходив педагогічну практику
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних
засобів категорії «С»»

ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»

з 29.01.2023 до 11.03.2023 р.

Глухів - 2023

Продовження додатку Г. 1

2 сторінка

Дата, день тижня	Навчальна та методична робота	Відмітка про	Виховна робота	Відмітка про	Робота над психолого-педагогічною характеристикою	Відмітка про
29.01.2018 р. Понеділок	Прибуття на місце практики. Онаяомлення із закладом освіти, його адміністрацією та педагогічним колективом. Вивчення розкладу уроків закріпленої групи.	Виконано	Знайомство з групою, класним керівником.	Виконано	Загальне психолого-педагогічне вивчення групи. Отримання першого уявлення про взаємовідносини в колективі групи.	Виконано
30.01.2018 р. Вівторок	Відвідування уроків зі спецпредметів. Визначення тем залікових уроків та аналіз каталогу літературних джерел.	Виконано	Знайомство з учнівським колективом. Визначення інтересів та захоплень учнів групи.	Виконано	Загальне психолого-педагогічне вивчення колективу групи. Бесіда з класним керівником.	Виконано
31.01.2018 р. Середа	Визначення місця теми уроку «Тверде і газоподібне паливо» у навчальній робочій програмі дисципліни «Паливно-мастильні матеріали», добір теоретичних відомостей.	Виконано	Робота з навчально-методичною літературою. Аналіз плану виховної роботи групи та визначення тематики залікових виховних заходів.	Виконано	Проведення емпіричного дослідження щодо взаємовідносин між учнями в групі.	Виконано

Додаток Г. 2

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ**

Щоденник
психолого-педагогічних спостережень
студента – практиканта
групи **23 Пр(М)**, курсу **1** факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Підлісного Богдана Володимировича,
який проходить педагогічну практику
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних
засобів категорії «С»»
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
з 29.01.2023 до 11.03.2023 р.

Керівник практики від ЗВО – Опанасенко Віталій Петрович
Директор закладу – Новобраний Олександр Васильович Заступник
директора
знавчально-виховної роботи – Черняков Олександр Олегович
Груповий керівник університету – Самусь Тетяна Володимирівна
Методист університету – Маринченко Євгеній Олегович
Класний керівник – Ключова Наталя Григорівна

Продовження додатка Г. 2

2 Сторінка*Розклад дзвінків*

№	Початок заняття	Закінчення заняття
1	8.00	9.20
2	9.40	11.00
3	11.20	12.40
4	13.00	14.20
5	14.30	16.00

Розклад навчальних уроків у групі 2СВ

Дні тижня	Дата	Предмети
Понеділок	29.01.18	1. Фізика. 2. Англійська мова. 3. Електротехніка. 4. Виховна година.
Вівторок	30.01.18	1. Математика. 2. Матеріалознавство. 3. Фізичне виховання.
Середа	31.01.18	1. Методологія і стандартизація. 2. Фізичне виховання. 3. Паливно-мастильні матеріали. 4. Історія України.
Четвер	01.02.18	1. Інформатика та КТ. 2. Паливно-мастильні матеріали. 3. Виробниче навчання. 4. Виробниче навчання.
П'ятниця	02.02.18	1. Фізика. 2. Паливно-мастильні матеріали. 3. Математика.

Продовження додатка Г. 2

3 сторінка

Список учнів та активу групи 2СВ

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Актив групи
1	Бурцев Артем Віталійович	27/05/1994	
2	Ганнушенко Віталій Станіславович	08/03/1994	
3	Грудинін Олександр Володимирович	01/11/1994	
4	Журавльов Андрій Миколайович	25/07/1995	
5	Клюєв Сергій Іванович	30/07/1994	
6	Ковальчук Олександр Анатолійович	04/05/1993	Трудовий сектор
7	Кочубей Віталій Петрович	07/11/1991	
8	Мозоль Олександр Сергійович	19/10/1994	
9	Побризганов Євгеній Сергійович	04/04/1995	Спортивний сектор
10	Подолька Сергій Віталійович	20/12/1993	
11	Пришва Тетяна Юріївна	26/04/1995	староста групи
12	Рассамакін Олександр Анатолійович	30/07/1994	
13	Сушавенко Максим Леонідович	26/02/1995	зам. старости групи
14	Чайка Максим Віталійович	15/07/1995	
15	Чупейда Василь Григорович	05/01/1994	Інформ. сектор
16	Шелков Олександр Анатолійович	11/07/1995	

Продовження додатка Г. 2

4 сторінка

Список викладачів дисциплін професійно-теоретичної підготовки

№ з/п	Дисципліна	ПІБ. викладача
1	Методологія і стандартизація	Новикова Н. А.
2	Охорона праці	Мантров М. О.
3	Агротехнологія	Мантров М. О.
4	Виробниче навчання	Бубнов В. М.
5	Паливно-мастильні матеріали	Нікітченко В. М.
6	Електротехніка	Клюєва Н. Г.
7	Основи галузевої економіки	Клюєва Н. Г.
8	Правила дорожнього руху	Клюєв В. О.
9	Система ТО і ремонту самохідних кормозбиральних комбайнів	Клюєв В. О.

Продовження додатка Г. 2

5 сторінка

Календарний графік залікових уроків за темами

Дата проведення	Назва дисципліни та тема залікового уроку	Місце проведення
31.01.18 п'ятниця	Паливно-мастильні матеріали, тема «Тверде і газоподібне паливо».	3 пара, ауд. 54
13.02.18 вівторок	Паливно-мастильні матеріали, тема «Рідке паливо».	2 пара, ауд. 54
15.02.18 четвер	Паливно-мастильні матеріали, тема «Мастильні матеріали».	2 пара, ауд. 54
19.02.18 понеділок	Паливно-мастильні матеріали, тема «Технічні рідини».	3 пара, ауд. 54
20.02.18 вівторок	Паливно-мастильні матеріали, тема «Екологічні властивості палива та олив».	2 пара, ауд. 54

Дати залікових виховних заходів за темами

Дата проведення	Тема залікового виховного заходу	Місце і час проведення
19.02.18 понеділок	«Брейн-ринг з правил дорожнього руху»	4 пара, ауд. 54
14.02.18 середа	«День Святого Валентина»	14.30, актова зала

Продовження додатка Г. 2

6 сторінка й наступні за нею (таблиця 1)

Подається психолого-педагогічний аналіз проведеної роботи: спостереження та аналіз відвіданих і проведених уроків та виховних заходів, результати спостережень за учнівською групою з метою написання психолого-педагогічної характеристики. Щоденник – це не констатація фактів, а повний аналіз (психолого-педагогічний) і оцінювання всіх явищ освітнього процесу. Запис у щоденнику ведеться впродовж усієї педагогічної практики.

Таблиця 1

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Дата	Характеристика-опис проведеної роботи	Зауваження, рекомендації
31.01.2018 р. Середа	Сьогодні отримав консультацію від методиста до проведення уроку з дисципліни «Паливно-мастильні матеріали» за темою «Тверде і газоподібне паливо». Необхідно доопрацювати план-конспект з метою забезпечення активізації уваги учнів на уроці. Адже від цього буде залежати його ефективність. Також мною для вивчення шляхів упровадження в освітній процес педагогічних технологій було відвідано урок з агротехнології, який проводив студент-практикант Подоляка С. В. Під час обговорення уроку основним зауваженням було те, що він неправильно спланував час, відведений на виклад теоретичного матеріалу.	Важливість підтримання високого рівня дисципліни на уроках зі спецпредметів. Необхідність посилення підготовки до уроків з урахуванням обсягу навчальної інформації та добору методів.

Додаток Г. 3

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША
ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ**

План – конспект виховного заходу
«Брейн-ринг з правил дорожнього руху»,
проведеного у 2СВ групі
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
студентом 23 ПрМ групи 2 курсу
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Підлісним Богданом Володимировичем

Класний керівник _____ Н. Г. Ключєва
Груповий керівник _____ Б. І. Вовк

Продовження додатка Г. 3

СТРУКТУРА ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

1. Титульний аркуш, відмітки про отримані консультації та затвердження конспекту.
2. Мета (навчально-розвивальна, розвивальна, виховна, пізнавальна тощо), завдання виховного заходу, форма проведення, структура, обладнання, місце проведення.
3. Зміст заходу (сценарій з детальним описом дій кожного учасника, посиланням на авторів за умови використання віршів тощо, вказівка- ми щодо музичного оформлення та зміни декорацій на певний етапах виховного заходу).
4. Список літератури, використаної під час підготовки до виховного заходу.
5. Додатки (фото-, відеоматеріал, роздатковий матеріал, наочність тощо).

ПРОТОКОЛ АНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Тема _____

Мета _____

Готовність викладача до проведення заходу _____

Готовність учнів до проведення заходу _____

Аналіз етапів виховного заходу

Шкала оцінювання:

3 бали – характеристика високого рівня;

2 бали – характеристика достатнього рівня;

1 бал – характеристика виявляється частково;

0 балів – характеристика не виявляється.

№	Характеристики оцінюваної діяльності
I.	<i>Етап визначення теми, постановки мети і завдань</i>
1.1	Діагностико-аналітична основа визначення педагогом теми та змісту виховного заходу.
1.2	Соціальна й педагогічна значущість мети, її конкретність і чіткість, реальність і досяжність мети в даних умовах, за конкретний проміжок часу.
1.3	Компетентність педагога у визначенні варіантів майбутньої діяльності: - володіння педагогом формами виховного заходу, що відповідають його меті та змісту; - уміння педагога залучити учнів до процесу висування ідей і пропозицій, - обговорення варіантів майбутньої творчої справи.
2	<i>Етап безпосереднього проведення заходу</i>
2.1	Оцінювання основних характеристик і поведінки учнів: - активність учнів у процесі проведення заходу; - зацікавленість учнів у процесі всього часу проведення заходу; - ступінь ініціативності та творчості учнів; - рівень самостійності учнів; - ступінь емоційності; - ступінь дисциплінованості й відповідальності; - загальний стиль і культура спілкування учнів під час проведення заходу.

2.2	Оцінювання змісту виховного заходу: <ul style="list-style-type: none"> - гуманістична спрямованість, науковість змісту заходу; - ступінь актуальності (зв'язку з майбутньою професією) змісту заходу; - доцільність і пізнавальна цінність змісту; - новизна та оригінальність змісту; - естетичність, оформлення.
2.3	Оцінювання способів діяльності викладача (класного керівника, студента-практиканта): <ul style="list-style-type: none"> - компетентність педагога, рівень його ерудиції під час проведення заходу; - ступінь демократичності в спілкуванні з вихованцями; - емоційність, вираженість його ставлення до того, що відбувається; - культура мови педагога, позитивна оцінка та підтримка успіху учнів; - зовнішній вигляд педагога, його міміка й жести; - ступінь раціональності та ефективності використання часу.
3	<i>Етап підбиття підсумків, оцінювання результатів заходу</i>
3.1	Співвідношення мети (завдань) і результату виховного заходу.
3.2	Ступінь виховного впливу заходу.
3.3	Навчальне і розвивальне значення заходу.
4.	<i>Етап організації післядії</i>
4.1	Оцінювання набутого колективом досвіду.
4.2	Визначення необхідних коректив, змін щодо подальшої діяльності колективу.
<i>Висновки і рекомендації</i>	

Продовження додатка Г. 5**ПРИКЛАД АНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ**

Міністерство освіти і науки України
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Аналіз виховного заходу
«Здоровий спосіб життя»,
проведеного студентом-практикантом
Підлісним Богданом Володимировичем

Дата: 07.02.23 р.
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей»
Група: 21СВ
Тема: «Здоровий спосіб життя»

Виконав:
студент 23 Пр(М) групи
факультету технологічної і професійної
освіти Глухівського національного
педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Дівіченко Олександр Андрійович

Продовження додатка Г. 5

Тема: *Здоровий спосіб життя.*

Мета: *Пропагувати серед молоді ідеї здорового способу життя.*

Готовність викладача до проведення заходу: *Підготовлено сценарій, передбачено використання проектора, презентація, визначено учнів з доповідями та рефератами з теми виховного заходу.*

Готовність учнів до проведення заходу: *Викладач заздалегідь запропонував студентам за їхнім власним бажанням підготувати доповіді.*

1. Етап визначення теми, постановки мети і завдань

Вибір теми та змісту виховного заходу студентом-практикантом проведено відповідно до плану виховної роботи, розробленого класним керівником Носовим М. В. та затвердженим заступником директора з виховної роботи Товарнидзе Ю. А.

Здоров'язбереження молодого покоління є дуже важливим аспектом підготовки майбутнього фахівця та становить стратегічно важливу мету для забезпечення економічного розвитку й трудового потенціалу держави. Заявлена мета в умовах організації виховного заходу та застосуванні відповідних засобів є цілком досяжною, але водночас сформульована нечітко та потребує конкретизації.

Студент-практикант Буркеня В. В. провів виховний захід, використовуючи такі групові форми роботи, як бесіда та диспут, що відповідають його меті та змісту. Його добре володіння культурою педагогічного мовлення дозволило органічно залучити учнів до процесу висування ідей і пропозицій, обговорення варіантів ведення здорового способу життя.

2. Етап безпосереднього проведення заходу

Студент-практикант оголосив тему виховного заходу.

Початок виховного заходу був у вигляді бесіди. Викладач розповів про значущість здоров'я та його цінність у нашому житті. Викладачу вдалося зацікавити учнів, і вони активно залучились до бесіди, почали ставити запитання та самі відповідали на поставлені їм запитання, причому досить змістовно та коректно.

Для відповідей на задекларовані в темі питання деякі учні підготували доповіді та написали реферати. Так, староста групи Муковоз Артем Вікторович підготував доповідь на тему «Шкідливий вплив паління на здоров'я людини». Вона була змістовна, містила конкретні приклади, супроводжувалася презентацією. Деякі учні ставили запитання Артемові, на які він відповідав повно і ґрунтовно, а деякі висловлювали свої думки щодо окресленої проблеми. Кереченко Б. підготував реферат з теми «Наркоманія – проблема ХХІ століття».

У рефераті він розкрив і за допомогою презентації проілюстрував, до

чого може призвести наркотична залежність. Студентів зацікавила ця проблема, і вони висловлювали думки стосовно неї.

Ляпін В. підготував доповідь на тему «Рух – це життя». У ній він розповів про те, як корисно рухатись і займатися спортом, правильно харчуватися. З цієї доповіді учні отримали корисні поради щодо збереження свого здоров'я.

Зацікавленість обговорюваною темою виявлялася в активній участі у формулюванні запитань та висловлюванні власних поглядів на цю проблему одногрупників. Зважаючи на актуальність цієї теми, Буркеня В. В. запропонував продовжити її обговорення на наступній виховній годині. Учні підтримали його пропозицію. Зміст виховного заходу мав гуманістичну спрямованість, усі виступи ґрунтувались на інформації, отриманій з офіційних джерел (сайт МОЗ, сайт Державної Служби Статистики України тощо), що забезпечило точність та пізнавальну цінність інформації.

Під час проведення виховного заходу Буркеня В. В. продемонстрував компетентність та ерудованість стосовно теми здоров'язбереження, що свідчить про ґрунтовну та кропітку підготовку до його проведення. На користь останнього свідчить і використання відповідної міміки та жестів, що їх використав студент з метою забезпечення емоційності та виразності окремих моментів заходу, демонстрування ставлення до деяких ідей та пропозицій, що висловлювали учні.

Зовнішній вигляд студента-практиканта заслуговує на окрему увагу. З метою створення відповідної атмосфери та зацікавленості з боку учнів обговорюваною проблемою він був одягнений у медичний халат. Виховний захід розпочато своєчасно. Буркеня В. В. та учні до нього були підготовлені.

3. Етап підбиття підсумків, оцінювання результатів заходу

Формулюючи висновки щодо проведення виховної години, можемо сказати, що мета була досягнута. Тема виховного заходу цікава і актуальна в наш час. Розпочали виховний захід у вигляді бесіди, а продовжили і закінчували у вигляді дискусії. Учні були активними і мали змогу висловлювати власні думки та ставити запитання. На жаль, час виховного заходу обмежений, і тому розглянули лише де- кілька проблем, пов'язаних із збереженням здоров'я.

4. Етап організації післядії

Відповідно до змісту та форми організації виховної роботи учнівський колектив набув досвіду: ведення дискусій (уміти слухати один одного, визначати проблему та шляхи її вирішення); організації свого способу життя відповідно до принципів здоров'язабезпечення.

Було вирішено продовжити обговорення проблематики на наступному виховному заході.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО РОБОТУ

Звіт про роботу
Буркені Валерія Вікторовича,
студента-практиканта
групи 23Пр(М), 1 курсу,
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка,
який проходив педагогічну практику
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних засобів
категорії «С»»
ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей» з
29.01.2023 до 11.03.2023 р.

Продовження додатка Г.6

Я проходив педагогічну практику в ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей». Її проходження було забезпечено адміністрацією ліцею на належному рівні. Навчальні кабінети, майстерні достатньо забезпечені необхідною дидактичною наочністю.

Закріплений я був за 2СВ групою, класний керівник - Клюєва Наталя Григорівна. Оскільки практика в нас була в професійних навчальних закладах на робочому місці викладача, то ми здебільшого співпрацювали з викладачем спецпредметів Нікітченком В. М. З перших днів практики мене вразили порядок, що панував в учнівському колективі, та дружні стосунки між викладачами та майстрами виробничого навчання. Володимир Миколайович толерантний з учнями, водночас суворий і вимогливий до них. Разом з ним ми ретельно перевіряли записи учнів, які вони робили під час уроків теоретичного навчання, самостійні роботи, реферати, тести з модульних контрольних робіт. Він ознайомив мене з критеріями виставлення оцінок. Кожний його урок ми разом обговорювали, він давав рекомендації щодо проведення моїх перших уроків з предмета, знайомив мене з методичними посібниками. Протягом усього часу проходження практики я спілкувався з учнями групи.

Я, також підготував і провів два виховні заходи. Під час їх проведення методистом було відзначено моє вміння організувати дисципліну в групі, вміло та логічно викладати матеріал, правильно ставити запитання під час обговорення певних питань. Я допомагав класному керівникові в підготовці та проведенні класних годин, а заходи, проведені мною, контролювали методист і груповий керівник. Проведені мною уроки були оцінені на «відмінно».

На уроках були використані як колективні, так й індивідуальні форми роботи, здійснювався індивідуальний підхід до учнів, організувалась взаємодопомога на уроках. Сильним учням пропонували індивідуальні завдання. З групою проведено таку суспільно корисну роботу: проведення санітарних днів, допомога викладачу у виготовленні наочності.

За період практики я відчував себе справжнім викладачем спецпредметів ліцею, зрозумів, що я можу організувати колектив учнів для навчальної діяльності, навчився визначати мету роботи і досягати її.

Я зрозумів, що моя професія дуже відповідальна, бо потрібно багато працювати над підготовкою до уроків: аналізувати наукову і методичну літературу, підвищувати рівень своїх професійних знань, постійно вдосконалювати своє володіння методами професійного навчання. Ця практика - крок до моєї педагогічної майстерності.

10.03.2023 р.

Підпис _____

Додаток Г. 7

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО РОЗРОБЛЕННЯ ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ УРОКУ

Основні етапи планування уроку та підготовки до нього викладача

Урок, проведення якого підпорядковано всім закономірностям процесу навчання, є водночас витвором мистецтва поєднання навчання й виховання. Можна сформулювати алгоритм підготовки викладача до уроку, основними елементами якого є визначення:

- місця уроку в системі уроків з певної теми, розділу;
- мети уроку – освітньої, виховної, розвивальної;
- оптимального обсягу навчального матеріалу, основних понять та інформаційного змісту в ньому: поділ (у разі потреби) певного обсягу навчального матеріалу на окремі змістові частини та складання його структурної схеми (опорного конспекту);
- знань і вмінь, що варто актуалізувати перед вивченням нового матеріалу;
- уточнення міжпредметних зв'язків;
- структури уроку і у зв'язку з нею конкретних дій викладача та учнів на всіх етапах уроку;
- розподілу часу уроку між його етапами;
- змісту самостійної роботи учнів на уроці, засобів її дидактичного забезпечення (роздатковий дидактичний матеріал, довідники тощо), форм її організації (фронтальна, групова), потрібного пояснення;
- додаткових завдань для учнів, які проявляють поглиблений інтерес до вивчення дисциплін професійно-теоретичної підготовки, та учнів, які не встигають;
- форм і засобів контролю рівня навчальних досягнень учнів, складання списку учнів, знання яких буде перевірено;
- дидактичних засобів навчання (презентацій, моделей, макетів тощо) та їх підготовка до уроку;
- форм підбиття підсумків уроку;
- завдань для домашньої роботи з теми.

В основі плану лежить дидактична структура уроку, компоненти якої визначають зміст (елементи знань та способи дій) і способи навчання.

Структура уроку засвоєння нових знань:

Організаційна частина:

- перевірка присутності учнів (за журналом, рапорт чергового чи старости, письмово чи усно);
- перевірка підготовленості учнів до уроку (зовнішній вигляд учнів, наявність зошита, підручника, креслярських приладів тощо).

Виклад нового матеріалу. Формування нових понять і способів дій:

- повідомлення нової теми;
- виклад навчальної мети та окремих завдань, їх мотивація;
- перелік і розкриття змісту нових техніко-технологічних, економічних та інших відомостей із виділенням основного.

Закріплення нового матеріалу:

- виконання вправ;
- розв'язування задач тощо.

Підбиття підсумків уроку:

- загальна характеристика уроку;
- аналіз роботи учнів на уроці;
- рефлексія.

Домашнє завдання.

Комбінований урок має декілька рівнозначних дидактичних цілей — перевірка раніше засвоєного матеріалу, виклад нового матеріалу та його закріплення тощо.

Структура комбінованого уроку:

- *Організаційна частина.*
- *Повторення пройденого матеріалу. Актуалізація опорних знань і способів дій* (аналіз самостійної роботи, виконаної на попередньому уроці; перевірка домашнього завдання; виконання вправ; опитування учнів; розв'язування задач тощо).

- *Виклад нового матеріалу. Формування нових понять і способів дій.*

- *Закріплення нового матеріалу. Застосування знань, формування вмінь і навичок.*

- *Підбиття підсумків уроку.*

- *Домашнє завдання.*

Продовження додатка Г. 7

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ УРОКУ

ПЛАН-КОНСПЕКТ УРОКУ
з дисципліни «Трактори»
студента-практиканта 23 Пр(М) групи
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка
Підлісного Богдана Володимировича

Урок проведено в 2СВ групі

Навчальний заклад _____

Дата: 20.02.23 р.

Консультації:

Викладача _____ (18.02.23)

(ПІБ, підпис)

Методиста _____ (19.02.23)

(ПІБ, підпис)

З конспектом уроку згоден:

Викладач _____ (18.02.23)

(ПІБ, підпис)

Методист _____ (19.02.23)

(ПІБ, підпис)

Оцінка за урок _____

(ПІБ, підпис)

Продовження додатка Г. 7

Предмет: «Трактори»

Тема програми: «Електрообладнання тракторів»

Тема уроку: «Генератори та генераторні установки»

Мета уроку:

Навчальна:

- засвоєння знань про генератори, їх будову та роботу, про основні види генераторних установок і їх використання в тракторній та автомобільній техніці.

Виховна:

- виховувати любов і шанобливе ставлення до своєї професії;
- виховувати взаємоповагу, вміння слухати та доводити власну думку.

Розвивальна:

- розвивати спостережливість, уміння аналізу й синтезу.

Основні поняття теми: генератори, індукторні генератори, генератори з рухомою обмоткою збудження, генератори та генераторні установки постійного струму, генератори та генераторні установки змінного струму, інтегральні регулятори напруги.

Дидактичні засоби для проведення уроку та обладнання: комп'ютер, мультимедійний проектор, екран; мультимедійна презентація «Генератори».

Методи й організаційні форми проведення уроку: розповідь, бесіда, пояснення, конспектування, демонстрація, інструктаж, розгадування ребуса, кросворд, бліцопитування, змагання-гра, мікрофон.

Міжпредметні зв'язки: фізика («Змінний струм. Генератор змінного струму»), охорона праці («Основи електробезпеки»).

Тип уроку: комбінований

Тривалість: 45 хв.

Література:

1. Лебедев А. Т. Трактори і автомобілі: підручник. Київ, 2006. 458 с.
2. Білоконь Я. Ю., Окоча А. І. Трактори і автомобілі. Київ, 2002. 324 с.
3. Бойко М. Ф. Трактори та автомобілі: навч. посібник. Київ, 2000. 243 с.
4. Сандомирський М. Г., Бойко М. Ф., Лебедев А. Т. та ін. Трактори та автомобілі. Автотракторні двигуни: навч. посібник. Київ, 2000. 356 с.
5. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський О. В. Основи охорони праці. Київ, 2010. 384 с.

Продовження додатка Г. 7

ПЛАН УРОКУ

№ п/п	Етапи уроку	Час, хв	Організаційно методичні вказівки
1.	Організаційна частина	1 хв.	
2.	Перевірка вивченого матеріалу, актуалізація опорних знань	7 хв.	
3.	Оголошення теми і мети уроку	2 хв.	
4.	Вивчення нового матеріалу	15 хв.	
5.	Узагальнення знань учнів	3 хв.	
6.	Закріплення нових знань	15 хв.	
7.	Пібиття підсумків	1 хв.	
8.	Домашнє завдання	1 хв.	

ПЕРЕБІГ УРОКУ

Форми і методи навчання	Зміст етапів уроку
Бесіда	<p>I. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА (1 хв.) Привітання. Перевірка готовності учнів до уроку. Контроль підготовки до заняття. Перевірка присутніх за журналом.</p>
Фронтальна бесіда	<p>II. ПЕРЕВІРКА ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ, АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ (7 хв.) <i>Викладач:</i> Сьогодні ми будемо вивчати цікаву й украй важливу для машиністів-трактористів тему. Але перед вивченням нової теми згадаймо загальні відомості про електрообладнання. Поміркуйте, для чого призначене електрообладнання в тракторах і автомобілях? <i>Учні</i> згадують і пропонують свої відповіді. <i>Орієнтовні відповіді учнів:</i> Для отримання електричної енергії та живлення нею системи електрообладнання трактора чи автомобіля. <i>Викладач:</i> Так, правильно. А чи замислювались ви над тим, які елементи системи електрообладнання тракторів і автомобілів є найважливішими?</p>

Розгадування ребуса	<p><i>Орієнтовні відповіді учнів:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - акумуляторна батарея; - генератор. <p><i>Викладач:</i> А як ви вважаєте, який елемент електричної системи трактора чи автомобіля є основним у процесі роботи двигуна?</p> <p>Я вам пропоную розгадати ребус, щоб отримати підказку.</p> <p>Слайд 1. «Ребус».</p> <p><i>Викладач:</i> Так, дійсно, генератор є основним джерелом живлення споживачів електричної енергії тракторів і автомобілів (крім стартера), який паралельно заряджає акумуляторну батарею в режимі роботи двигуна. До речі, генератор – це електрична машина.</p>
Розгадування кросворда	<p>Тому важливо знати будову, види, характеристики цих машин та вимоги до них.</p> <p><i>Викладач:</i> А зараз, щоб згадати вивчене раніше, зокрема на уроках фізики, я пропоную розгадати кросворд.</p> <p>Слайди 2 - 4. «Кросворд».</p> <p>Питання до кросворда:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електричні заряди бувають двох типів – позитивними і 2. Прилад, що вимірює силу струму. 3. У залежності від зміни величини в часі струм буває постійний і 4. Основним агрегатом пускової системи двигуна, що розкручує його вал до частоти обертання, необхідної для запуску, є 5. Упорядкований, спрямований рух електрично заряджених частинок у просторі називається 6. Електрохімічне джерело струму, що використовується в тракторах та автомобілях, ... 7. Прилад для вимірювання напруги. 8. Властивість провідника створювати перешкоди проходженню електричного струму називається 9. У яких одиницях вимірюється сила струму?

<p>Пояснення, демонстрування, конспектування</p>	<p>Оскільки для заряджання акумуляторної батареї потрібно мати постійний струм, генератори змінного струму обладнують блоком випрямлячів.</p> <p>Слайд 7. «Генератори змінного струму».</p> <p>Принципова схема генератора змінного струму з рухомою обмоткою збудження зображена на слайді. Трифазна напруга індукується у фазових обмотках статора внаслідок перетинання їх змінним магнітним полем, що створюється електромагнітом ротора. Статор складається з пластин електротехнічної сталі, в пази якого вкладають 18 фазових обмоток (генератор Г250 автомобілів типу ГАЗ і ЗІЛ), що розподіляють на три фази. Один кінець обмоток з'єднують між собою і виводять окремим (нульовим) проводом на клемну коробку генератора або ізолюють у самому генераторі, другий кінець проводу кожної фази приєднують до блока випрямлячів. Статор і фазові обмотки закріплюють між передньою і задньою кришками, на підшипниках яких обертається ротор.</p> <p>Автомобільні генератори змінного струму залежно від потужності можуть мати 18, 36 і 72 котушки, що утворюють три фази. Фази на генераторах більшої потужності можна з'єднувати трикутником або подвійною зіркою, що дає змогу зменшити товщину дроту і вартість виготовлення.</p> <p>Слайд 8. «Ротор».</p> <p><u>Ротор – це вал, на який напресовані два магнітопроводи з дзьобоподібними наконечниками та втулкою з обмоткою збудження, що утворюють 12-полюсний магніт (учні записують у зошит).</u></p> <p>Обмотка збудження через клеми, контактні міднографітові щітки і кільця живиться постійним струмом від акумуляторної батареї. Ротор приводиться в рух від колінчастого вала через шків за допомогою клинопасової передачі. Для охолодження генератора на валу ротора разом зі шківом встановлюють крильчатку вентилятора.</p>
--	--

Якщо контакти вимикача запалювання замкнуті, струм від акумуляторної батареї надходить до обмотки збудження ротора і намагнічує його (це струм збудження). При цьому сусідні наконечники ротора намагнічуються різнойменними полюсами. Під час обертання ротора повз полюси статора по чергово проходить північний і південний полюси електромагніта. Нерухомі фазові обмотки перетинаються змінним як за величиною, так і за напрямком магнітним потоком, і у витках обмоток індукуються змінна електрорушійна сила.

Змінний струм генератора перетворюється на постійний шляхом випрямлення за допомогою випрямляча, що складається з шести кремнієвих діодів (вентилів) прямої та зворотної полярності. У діодах прямої полярності корпусом є катод, а анодний провід виведений через ізолятор в електромережу, у діодах зворотної полярності - навпаки. Діоди прямої і зворотної полярності не взаємозамінні. З метою запобігання пробивання діодів унаслідок перегрівання їх запресовують у шини з інтенсивним тепловідведенням.

Електрорушійна сила, що індукуються у фазових обмотках генератора змінного струму, прямо пропорційна частоті обертання ротора і величині магнітного потоку збудження, що перетинає котушки статора (учні записують у зошит). На холостому ході двигуна при недостатніх обертах для самозбудження генератора він збуджується від акумуляторної батареї. Тоді його напруга дорівнює ЕРС зовнішнього джерела збудження і становить:

$$U = E = C_e \omega \Phi$$

де C_e - сталий коефіцієнт для даного типу генератора; ω - кутова частота обертання ротора; Φ - магнітний потік збудження.

Зі збільшенням електронавантаження напруга генератора зменшується на величину спаду напруги у статорі:

$$U = E - IR_{CT} = C_e \omega \Phi - IR_{CT}$$

<p>Пояснення, демонстрування, конспектування</p>	<p>Оскільки в процесі роботи генератора оберти ротора залежать від частоти обертання колінчастого вала, підтримувати постійну напругу генератора на різних режимах його роботи можна, змінюючи магнітний потік в обмотці збудження (Φ) шляхом умикання в мережу живлення на короткий проміжок часу додаткових резисторів (опорів), а також збільшуючи частоту обертання чи зменшуючи навантаження.</p> <p>Характерним для таких генераторів є самообмеження сили максимального струму, що йде до споживачів, а тому немає потреби додатково встановлювати в ньому обмежувач, як це було раніше в генераторних установках постійного струму. Самообмеження здійснюється завдяки спеціальному підбору обмоток статора, в яких у разі підвищення частоти змінного струму пропорційно частоті обертання ротора збільшується індуктивний опір. Одночасно в котушках статора зі збільшенням навантаження зростає власний магнітний потік, спрямований проти магнітного потоку, що перетинає обмотки статора.</p> <p>Слайд 9. «Генераторна установка змінного струму» Для підтримання заданої величини напруги за різної частоти обертання ротора і навантаження генератора використовують регулятори напруги різної конструкції. На сучасних модифікаціях тракторів і автомобілів встановлюють генератори змінного струму з вмонтованими безпосередньо в його корпус випрямлячами та інтегральними регуляторами напруги.</p> <p><u>Система, що складається з генератора, блока випрямлячів і реле-регулятора напруги, називається генераторною установкою змінного струму.</u></p> <p><u>Основними вимогами до генераторних установок є:</u></p>
--	--

Бесіда	<p>– Підтримування постійної за величиною напруги в мережі за змінних швидкісних і навантажувальних режимів роботи генератора.</p> <p>– Надійна робота в широкому діапазоні частот обертання колінчастого вала двигуна.</p> <p>– Здатність витримувати перенавантаження (до 50 %).</p> <p>– Мінімальна маса і вартість за достатньо тривалого терміну експлуатації (учні записують у зошит).</p> <p>Слайд 10. «Графік залежності величини струму від частоти обертання ротора генератора».</p> <p>На слайді наведено графік, що характеризує залежність величини струму від частоти обертання ротора генератора I_r, $f(\omega)$ за сталої напруги ($U = \text{const}$). Зі швидкісної характеристики, зображеної на графіку, видно, що за початкової частоти обертання n_0 генератор починає виробляти номінальну напругу без навантаження ($I_r = 0$) при живленні обмотки збудження від акумуляторної батареї. З поступовим збільшенням частоти обертання і навантаження, але за незмінної напруги на клеммах генератора (14 або 28 В) спочатку різко зростає струм до розрахункового (I_p), потім його зростання сповільнюється і зовсім припиняється внаслідок самообмеження. За максимальної величини струму, що досягається при великій частоті обертання ротора, відбувається його інтенсивне охолодження вмонтованим вентилятором.</p> <p>За такою швидкісною характеристикою визначають технічні дані конкретного генератора, серед яких:</p> <ul style="list-style-type: none"> - початкова частота обертання на холостому ходу, що повинна відповідати заданій напрузі без навантаження, n_0; - максимальна сила струму самообмеження $I_{r,max}$; номінальна потужність генератора ($P_r = I_{r,max} U_n$);
--------	--

Бесіда	<p>– частота обертання ротора $n_{рн}$ і струм I_r (у контрольному режимі).</p> <p>Генератори змінного струму з рухомою обмоткою збудження встановлюють переважно на автомобілях. Вони різняться між собою потужністю максимально допустимо сили струму самообмеження в обмотках статора, кількісними та якісними характеристиками обмоток збудження й фазових обмоток, розмірами привідних шківів, кріплення генератора на двигун тощо.</p> <p><i>(Завершення презентації)</i></p> <p>Які до мене питання за новим навчальним матеріалом?</p>
Бліц-опитування	<p>V. УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗНАНЬ УЧНІВ (3 хв.)</p> <p><i>Викладач:</i> А тепер давайте перевіримо, як ви за-своїли новий матеріал. У кожного з вас є сигналь-ні картки. Нагадую: ви піднімаєте червону картку, коли відповідь «ні», і зелену, коли відповідь «так».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генератор – це електрична машина постійно-го струму (ні). 2. Дія генератора постійного струму ґрунтується на явищі електромагнітної індукції (так). 3. Для зарядки акумуляторної батареї потрібно мати постійний струм, тому генератори змінного струму обладнують тільки реле-регулятором (ні). 4. Ротор складається із двох сталевих кігтеподібних сердечників та котушки збудження, що розміщена на сталевій втулці та жорстко закріплена на його валі (так). 5. Щоб ротор обертався і створював магнітне поле, що викликає у статорі ЕРС індукції, йому необхідно надавати енергію (так). 6. Генераторна установка змінного струму складається з блока випрямлячів (ні). 7. Більшість генераторів, що використовується в наш час, мають електромагнітне збудження (так). <p>Молодці, я бачу, що навчальний матеріал ви зрозуміли.</p>

Змагання-гра	<p>VI. ЗАКРІПЛЕННЯ НОВИХ ЗНАТЬ (15 хв.) <i>Викладач:</i> Для закріплення пропоную провести невеличке змагання.</p> <p>На слайдах будуть запропоновані запитання. Відповідає той, хто перший підніме зелену картку. Відповіді всі уважно слухають. Якщо відповідь, на ваш погляд, є правильною, то по закінченні піднімаєте зелену картку, якщо неправильною – червону, якщо відповідь потребує уточнення – жовту. Але під час оцінювання відповідей беруть участь усі.</p> <p>У процесі виставлення оцінок це буде враховано. Слайди 11 - 20. «Тестові завдання».</p> <p>Тести:</p> <p>1. Виберіть повну відповідь визначення «генератор»:</p> <p>А) основне джерело електричної енергії в тракторах;</p> <p>Б) джерело живлення споживачів електричної енергії, включаючи заряджання акумуляторної батареї в режимі роботи двигуна внутрішнього згорання.</p> <p>2. Індукторні генераторні установки змінного струму поділяють за конструкцією на:</p> <p>А) з рухомою і нерухомою обмоткою збудження;</p> <p>Б) з контактними кільцями та щітками і безконтактні;</p> <p>В) усе перераховане вище.</p> <p>3. Які генератори застосовують на машинах у сучасній техніці:</p> <p>А) генератори постійного струму;</p> <p>Б) генератори змінного струму.</p> <p>4. Переваги генератора змінного струму:</p> <p>А) простота будови;</p> <p>Б) надійність і довговічність.</p> <p>В) усе перераховане вище.</p> <p>5. Генераторна установка змінного струму – це:</p> <p>А) комплект генератора з блоком випрямлячів;</p> <p>Б) комплект генератора з блоком випрямлячів і регуляторами напруги;</p>
--------------	---

	<p>В) комплект генератора з регуляторами напруги.</p> <p>6. Генератори змінного струму залежно від потужності випускають з :</p> <p>А) 18, 36 і 72 котушками; Б) 12, 30 і 62 котушками.</p> <p>7. Вал, на який напресовані два магнітопроводи з дзюбоподібними наконечниками та втулкою з обмоткою збудження, називається:</p> <p>А) статор; Б) ротор; В) якір.</p> <p>8. Електрорушійна сила, що індукується у фазових обмотках генератора змінного струму:</p> <p>А) прямо пропорційна частоті обертання ротора й величині магнітного потоку збудження, що перетинає котушки статора; Б) обернено пропорційна частоті обертання ротора і величині магнітного потоку збудження, що перетинає котушки статора.</p> <p>9. У процесі роботи генератора оберти ротора залежать від:</p> <p>А) швидкості обертання колінчастого вала; Б) частоти обертання колінчастого валу.</p> <p>10. Які технічні дані конкретного генератора визначають за швидкісною характеристикою:</p> <p>А) частота обертання на холостому ході; Б) максимальна потужність генератора; В) максимальна сила струму самообмеження.</p> <p>Відповіді: 1.Б; 2.В; 3.Б; 4.В; 5.Б; 6.А; 7.Б; 8.А; 9.Б; 10.В.</p>
<p>Бесіда</p> <p>Мікрофон</p>	<p>VII. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ЗАНЯТТЯ (2 хв.)</p> <p>Рефлексія</p> <p><i>Викладач:</i> Отже, на сьогоднішньому уроці ми дізналися про генератори, їх будову та принцип дії. Які труднощі виникли у вас під час вивчення теми? Що нового ви дізналися на уроці? Чому ж майбутньому машиністу-трактористу так важливо знати генератори та генераторні установки?</p>

	<p><i>Викладач</i> проводить загальне оцінювання виконаної учнями роботи, акцентує увагу на окремих роботах і ставленні учнів до неї. Після цього виставляє оцінки і мотивує своє рішення.</p>
	<p>VIII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ Повторити параграф 1.2 підручника [3]. Закінчення уроку. Прибирання робочих місць.</p>

Додаток Г. 8

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО АНАЛІЗУ УРОКУ

У процесі спостереження за ходом уроку треба побити якнайбільше нотаток, що стосуються різних його етапів, фіксувати свої зауваження та узагальнення. З цією метою рекомендується сторінку, де ведеться запис аналізу уроку, розподілити вертикально на дві частини: основна частина (три чверті) для фіксації фактів по ходу уроку і чверть сторінки для запису зауважень та узагальнень.

Ці матеріали дадуть можливість після уроку зробити його детальний аналіз.

Обговорення уроку рекомендується почати із самооцінки студентом свого уроку. Тому перше слово надається студентові, який проводив урок. Він же і відповідає на запитання, якщо їх будуть ставити присутні. Далі слово надається по черзі всім практикантам і викладачеві, які були присутніми на його уроці.

Аналіз уроку проводиться за такими критеріями:

Організація уроку

1. Своєчасність початку уроку.
2. Форма привітання і перевірка присутніх учнів на уроці.
3. Готовність учнів до уроку.
4. Підготовленість необхідних наочних посібників, ТЗН.
5. Час, витрачений на організацію уроку.

Перевірка вивченого матеріалу

1. Способи повторення чи актуалізації опорних знань.
2. Методи.
3. Активність учнів.
4. Час.

Тип, структура, зміст уроку і методика його проведення

1. Тип уроку, правильність вибору типу уроку.
2. Відповідність структури уроку його типу.
3. Відповідність змісту уроку вимогам програми.
4. Науково-технічний рівень уроку. Повнота, точність і правильність формування технічних понять.
5. Відповідність змісту навчального матеріалу віковим особливостям учнів і рівню їхньої підготовки.
6. Наочність на уроці, ефективність її застосування.
7. Вивчення нового матеріалу. Створення проблемно-пошукової ситуації. Передбачення викладачем можливих труднощів і шляхи їх усунення.
8. Шляхи активізації розумової діяльності учнів на уроці.
9. Наявність зв'язку з вивченим матеріалом.

10. Рівень самостійної роботи учнів на уроці.
11. Закріплення нових знань на уроці. Способи використання знань у різних ситуаціях, розуміння зв'язку теорії з виробничими процесами.
12. Об'єктивність і мотивація оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Помилки, допущені учнями, і способи їх виправлення. Культура мовлення учнів.
13. Домашнє завдання.
14. Досягнення мети уроку.
15. Раціональність використання часу на уроці.
16. Навчальна та виховна цінність уроку.

Додаток Г. 9

Психологічне завдання до педагогічної практики

Кафедра педагогіки, психології,
соціальної роботи та менеджменту, 2023

Під час проходження практики вам пропонується зібрати матеріал, на основі якого написати есе на тему «Навчання під час особливого правового режиму воєнного стану (на прикладі класного колективу ...школи...)»

Об'єм роботи – 1,5 – 2 сторінки тексту шрифтом Times New Roman, 12 кеглем.

Намагайтесь охопити у своєму творі питання того, як війна вплинула на:

- мотивацію учнів до навчання і їх прагнення отримати освіту;
- навчальну успішність колективу і окремих учнів;
- емоційну сферу учнів;
- взаємини в класі і його згуртованість.

Орієнтовно есе може мати таку структуру:

1. Вступ, у якому необхідно обґрунтувати вибір теми і її важливість, правильно сформулювати тезу. Саме у вступі рекомендується сформулювати питання, на яке і відповідатиме вся робота-дослідження.

2. Основна частина, у якій відбувається розгортання думки щодо порушеної проблеми та подається її аргументація. Для структурування роботи можна використовувати підзаголовки, у яких (іноді у метафоричній або парадоксальній формі) розкривається зміст написаного. Для ілюстрації сказаному допускається використання схем, графіків, таблиць.

3. Узагальнення і висновки відповідно до теми. У заключній частині можна поділитись думками щодо можливостей вирішення проблемних питань про які йшлося у есе, можна вказати варіанти застосування написаного дослідження.

Щоб написати якісне есе, необхідно забезпечити наявність трьох важливих компонентів:

- добре підібраного первинного матеріал. Це можуть бути результати спостережень, інформація отримана під час бесід з учнями, педагогами, при вивченні документації (класних журналів, офіційних документів викладених на сайті школи тощо);

- якісної переробки зібраних вихідних джерел. Добре обміркуйте зв'язки між зібраними фактами, подумайте що вони означають, які висновки можна зробити.

- наведених аргументів та доказів. Ваші судження і умовиводи мають бути аргументованими, логічними.

При написанні есе прохання з метою збереження конфіденційності не вказувати конкретні імена і прізвища (достатньо ініціалів). Уникайте

- порушення логіки тексту – частого перескакування з думки на думку, обривання думки тощо;
- недостовірних аргументів;
- відсутності логіки між різними частинами тексту;
- надмірних ускладнень (спробуйте вкладати більше думок в меншу кількість слів);
- орфографічних та пунктуаційних помилок;
- стилістичних помилок;
- ненормативної лексики, сленгу, жаргонів;
- канцеляризмів;
- мови ворожнечі та насильства.

Додаток В. 10

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ
ТЕКИ З ДОКУМЕНТАЦІЄЮ**

Глухівський національний педагогічний університет імені
Олександра Довженка

Кафедра професійної освіти та
технологій сільськогосподарського виробництва

Документація

з педагогічної практики студента 23 Пр(М) групи, 2 курсу
факультету технологічної і професійної освіти
Глухівського національного педагогічного університету імені
Олександра Довженка

Підлісного Богдана Володимировича,

який проходив педагогічну практику
у групі 2СВ, професія «Слюсар 2 розряду; водій автотранспортних засобів
категорії «С»»

ДПТНЗ «Путівльський професійний ліцей» з
29.01.2023 до 11.03.2023 р.

Груповий керівник

Т. В. Самусь

Глухів - 2023 р

Додаток Д

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО
ОПISУ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<p>1. Вовк Б. І. Організація самостійної роботи майбутніх викладачів практичного навчання ПТНЗ : методичні рекомендації (для студентів спеціальності 015 «Професійна освіта»). Суми, 2017. 122 с.</p> <p>2. Сідоренко О. Системи обробітку землі. Львів, 2018. 250 с.</p> <p>3. Самусь Т. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-педагогів : методичні рекомендації. Глухів, 2015. 62 с.</p>
Два автори	<p>1. Ігнатенко Г. В., Маринченко Є. О. Інноваційні технології у підготовці майбутніх педагогів професійного навчання сільськогосподарського профілю : навч.-метод. посіб. Суми, 2021. 172 с.</p> <p>2. Ковальчук В. І., Бирка М. Ф. Методичні рекомендації до курсу «Інформаційні технології» у ПТНЗ. Професія – «Кравець». Київ: ТОВ «Майстерня книги», 2010. 136 с.</p> <p>3. Манжара В. М., Опанасенко В. П. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт дисципліни «Електропривод та використання електроенергії в сільському господарстві і меліорації». Глухів, 2014. 40 с.</p> <p>4. Самусь Т. В., Лівінський О. М. Основи охорони праці : конспект лекцій. Київ, 2014. 172 с.</p>
Три автори	<p>1. Ігнатенко Г. В., Опанасенко В. П., Самусь Т. В. Формування методичної компетентності педагогів професійного навчання в процесі педагогічних практик : навчально-методичний посібник. Суми, 2017. 112 с.</p> <p>2. Мельник О., Коваль В., Степанова М. Інноваційні технології в аграрному виробництві. Львів: Видавництво «Аграрна думка», 2019. 280 с.</p> <p>3. Самусь Т. В., Опанасенко В. П., Єрмоленко Є. І. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з експлуатації машинно-тракторного парку. Глухів: РВВ ГНПУ, 2018. 73 с.</p>
Чотири автори	<p>1. Ковальчук В. І., Козубенко О. В., Тіханова В. О, Макаренко О. А. Корпоративна культура навчального заклау. Київ, 2012. 120 с.</p> <p>2. Опанасенко В. П., Самусь Т. В., Вовк Б. І., Маринченко Є. О. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Ремонт машин». Глухів, 2022. 121 с.</p>

П'ять і більше авторів	<p>1. Лівінський О. М., Єсипенко А. Д., Шалений В. Т., Москаленко В. І., Гридякін В. О., Ковальов А. А., Самусь Т. В., Ковальов Г. М., Гродський В. М. Охорона праці та пожежна безпека будівництва і реконструкції об'єктів : навч. посібник. Київ, 2012. 420 с.</p> <p>2. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко С. В., Логінов М. І., Росновський М. Г., Опанасенко В. П., Самусь Т. В., Вовк Б. І., Єрмоленко Є. І., Маринченко Є. О. Методичні рекомендації до проходження практик для студентів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, освітні ступені «бакалавр» та «магістр» спеціалізація 015 Професійна освіта спеціалізація 015.18 Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства. Суми, 2018. 144 с.</p> <p>3. Росновський М. Г., Опанасенко В. П., Єрмоленко Є. О., Самусь Т. В., Апьонкін Ю. В. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з експлуатації машино-тракторного парку. Суми, 2018. 76 с.</p>
Без автора	<p>1. Енциклопедія сільського господарства. Київ: Видавництво «Сільське господарство», 2020. 400 с.</p> <p>2. Атлас аграрних культур. Харків: Видавництво «Агроексперт», 2019. 100 с.</p> <p>3. Посібник з агрономії. Львів: Видавництво «Аграрна думка», 2018. 250 с.</p>
Багатотомний документ	<p>1. Компендіум аграрних наук. Т. 1–5. Київ: Видавництво «Наукова думка», 2018–2022.</p> <p>2. Енциклопедія сільськогосподарських технологій. Т. 1–3. Харків: Видавництво «Аграрна просвіта», 2020–2022.</p> <p>3. Збірник наукових праць інституту сільськогосподарських наук. Т. 1–10. Київ: Видавництво «Наукове слово», 2017–2026.</p>
Матеріали конференцій, з'їздів	<p>1. Самусь Т. В. Оновлення змісту дисципліни «Основи стандартизації та управління якістю продукції в сільському господарстві» як наукова основа фахової підготовки педагогів професійного навчання. <i>Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій</i> : Матеріали VI Всеукраїнського науково-методичного семінару (04 листопада 2022 р.) / Глухівський НПУ ім. О. Довженка. Глухів, 2022. С. 251–255.</p> <p>2. Вовк Б. І. Теоретичні засади підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до безперервного професійного саморозвитку. <i>Технологічна і професійна освіта: проблеми і перспективи</i>. Матеріали III Міжнародної науково-практичної</p>
Словники	<p>1. Аграрний словник : терміни, визначення, пояснення. Київ: Видавництво «Аграрний прогрес», 2017. 400 с.</p> <p>2. Економічний словник сільського господарства. Львів: Видавництво «Сільське господарство», 2019. 300 с.</p>

Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ ISO 7000:2016. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004,1DT). Київ. 2016. 231 с. 2. ДСТУ 4201:2019. Сільськогосподарська техніка. Терміни та визначення. Київ. 2019. 111 с.
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Каталог сортів сільськогосподарських культур. Київ: Видавництво «Аграрна наука», 2019. 150 с. 2. Каталог агротехнічного обладнання 2022. Дніпро: Видавництво «Агротехніка», 2022. 200 с. 3. Каталог насіння овочевих культур. Харків: Видавництво «Садиба», 2020. 100 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самусь Т. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-педагогів у процесі професійної підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Глухів, 2016. 246 с. 2. Вовк Б. І. Формування самоосвітньої компетентності майбутніх викладачів практичного навчання професійно-технічних навчальних закладів : дис. ... канд. пед. наук. Глухів, 2018. 324 с. 3. Маринченко Є. О. Формування готовності майбутнього педагога професійного навчання до інноваційної діяльності у сільськогосподарському виробництві : дис. ... д-ра філософії. Глухів, 2021. 308 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ковальчук В. І. Формування культури праці учнів ПТНЗ художнього профілю : автореф. дис. канд. пед. наук. Київ, 2005. 23 с. 2. Опанасенко В. П. Формування дослідницьких умінь майбутніх інженерів-педагогів у процесі вивчення дисциплін професійно-орієнтованого циклу : автореф. дис. канд. пед. наук. Глухів, 2016. 21 с. 3. Самусь Т. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх інженерів-педагогів у процесі професійної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Глухів, 2016. 23 с.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зубчата передача: пат. 78349 Україна, МП К F 16 Н 1 / 12 (2006.01); МПК F 16 Н 1 / 18 (2006.01); заявл. 24. 10. 12 ; опубл. 11.03.13, Бюл. № 5.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ігнатенко Г. В., Опанасенко В. П., Самусь Т. В. Генераторні установки. Урок із предмета «Трактори». <i>Профтехосвіта</i>. 2019. № 1(121). С. 52–59. 2. Ігнатенко Г. В., Самусь Т. В. Кривошипно-шатунний механізм. Урок із предмета «Спеціальна технологія». <i>Профтехосвіта</i>. 2019. № 8(128). С. 44–55.

Електронні ресурси	<p>1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, редакція від 01.09.21. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text (Дата звернення 04.05.2023).</p> <p>2. Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила, від 01.01.2014. URL: http://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3582_2013.pdf (Дата звернення 04.05.2023).</p> <p>3. Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка, спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf (Дата звернення 04.05.2023).</p>
--------------------	--